

Vårt hållbarhetsarbete 2015

Nolato på 15 sekunder

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med 7 800 anställda i Europa, Asien och Nordamerika. Nolato utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till ledande kunder inom medicinteknik, läkemedel, telekom, fordon och andra utvalda industriella sektorer.

Nolatos affärsmodell bygger på ett nära, långvarigt och innovativt samarbete med kunderna. Genom ledande polymerteknologi, bred kompetens och högeffektiv produktion strävar Nolato efter att skapa mervärde för såväl kunder som aktieägare. Hållbar utveckling är en integrerad del av Nolatos långsiktiga strategi och vardagsarbete.

Innehåll i Nolatos Hållbarhetsredovisning 2015

Koncernchefens inledning.....	3
Nolatokoncernen i korthet	4
2014 i korthet	6
Hållbarhet bidrar till lönsamma affärer	7
Koncernövergripande mål	11
Miljöansvar	12
Socialt ansvar	16
Affärspartners och andra intressenter.....	20
Ekonomiskt ansvar	22
Risker inom hållbar utveckling	23
Många aktiviteter under ett år	24
Om hållbarhetsredovisningen	25
GRI-redovisning	26
COP-redovisning FN Global Compact	30
Definitioner och ordförklaringar	31

Hållbar utveckling genomsyrar verksamheten

Nytt rekordår

2015 var för fjärde året i rad det bästa året hittills för Nolato med både omsättnings- och resultatrekord. Vår omsättning uppgick till 4.726 MSEK (4.234) med ett rörelseresultat (EBITA) på rekordhöga 570 MSEK (470).

Samtliga våra tre affärsområden utvecklas mycket positivt och under de två senaste åren har Nolato gjort stora investeringar i utökade projekt- och produktionsresurser. Vi har byggt ut våra fabriker i Ungern och Kina, byggt en ny produktionsanläggning i Malaysia samt ökat kapaciteten i några av våra svenska enheter.

Från kontraktstillverkare till högteknologisk partner

Under mina åtta år som vd för Nolato har jag haft förmånen att få leda ett mycket högkvalitativt företag. Under dessa år har vi lagt ned mycket arbete på att förflytta oss från att vara en kontraktstillverkare till att bli en avancerad högteknologisk partner till våra kunder. Genom att erbjuda kunderna innovativa tekniska lösningar i kombination med produktivitet och kvalitet i världsklass kan vi stötta dem hela vägen från idé till färdig produkt. Vi har kommit en bra bit på väg men det finns naturligtvis mer att göra. Vi vill erbjuda kunderna ett ännu högre värdeskapande, mer integrerade lösningar och en ökad geografisk närvaro och därmed bli en global partner.

Kontinuerligt arbete med vår värdegrund

En annan viktig fråga har varit att fortsätta utveckla Nolatos starka företagskultur. Vi har kontinuerligt arbetat med vår värdegrund, som tillsammans med vår uppförandekod finns dokumenterad i skriften Nolatos själ.

Hållbar utveckling ett viktigt område

Vårt engagemang inom CR – *Corporate Responsibility* – är viktigt och en förutsättning för god affärsverksamhet. CR-frågorna och våra riktlinjer enligt *FN Global Compact* är fullt ut en integrerad del av verksamheten.

Vi arbetar inom många hållbarhetsområden och frågor som rör god affärsetik, att möta kundernas krav och skapa god arbetsmiljö är prioriterade. Vidare arbetar vi med att använda resurser som material, energi och vatten så effektivt som möjligt och naturligtvis minimera miljöpåverkan. Hörnstenarna i arbetet är våra certifierade ledningssystem enligt ISO 14001, OHSAS 18001 och ISO 50001.

Socialt ansvar har hög prioritet

Ett annat område som har hög prioritet är socialt ansvar. Detta gäller över hela världen, men vi gör särskilda insatser i Kina. Jag är stolt över det som görs inom *Employee Care Program* och *Building Hope Together* i Beijing men det finns goda exempel överallt i koncernen. Här i hållbarhetsredovisningen ger vi detaljerad information över hur vi systematiskt och målmedvetet utvecklar Nolatos hållbarhetsarbete.

Med våra mycket kompetenta medarbetare, en välinvesterad struktur, ansvarsfullt företagande och med en stark balansräkning fortsätter Nolato, med Christer Wahlquist som ny koncernchef, sin resa mot att "bli kundens första val som samarbetspartner", allt enligt vår vision.

Torekov i februari 2016

Hans Porat, VD och koncernchef

Hans Porat
Avgående vd och koncernchef

"Ett viktigt område för Nolato är vårt engagemang inom hållbar utveckling. CR-frågorna och våra riktlinjer enligt Global Compact är fullt ut en integrerad del av vår verksamhet."

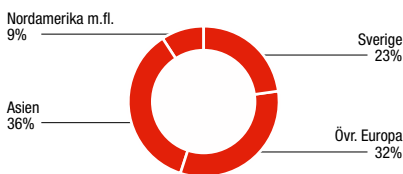
Christer Wahlquist
Tillträdande vd och koncernchef

Nolatokoncernen i korthet

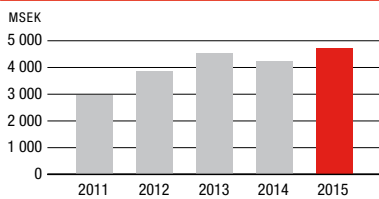
- Utveckling, produktion & försäljning
- Försäljning & teknik

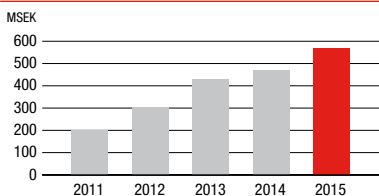
Omsättning per marknad

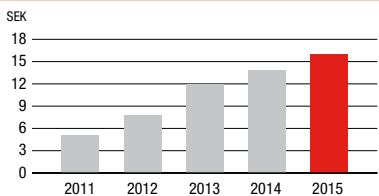
Omsättning

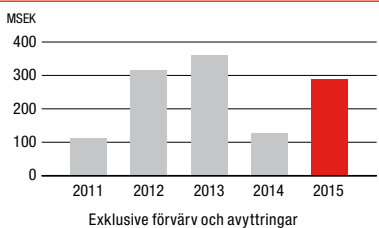
Rörelseresultat (EBITA)

Resultat per aktie

Kassaflöde efter investeringar

Vår verksamhet

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med verksamhet i Europa, Asien och Nordamerika. Vi utvecklar och tillverkar produkter i plast, silikon och TPE till ledande, ofta globala, företag inom tre områden:

- ♦ medicintekniska hjälpmedel (t.ex. autoinjektorer, insulinpennor, kateterballonger).
- ♦ komponenter inom telekomsektorn (t.ex. delsystem till mobiltelefoner, ofta med högt kosmetiskt innehåll, metoder och material för skärmning av elektronik)
- ♦ produkter till industriföretag (t.ex. fordonskomponenter, hygienprodukter, specialförpackningar).

Vårt erbjudande

Kunderbjudandet omfattar flertalet teknologier inom det polymera området och inkluderar hela värdekedjan från utveckling till levererad produkt.

Med våra kunder strävar vi efter att bygga upp ett nära, långsiktigt och för bägge parter givande samarbete och anlitas ofta för produktion av mer komplexa produkter med höga tekniska krav.

Med vår breda kompetens stöttar vi kunderna i deras produktutveckling. Genom att medverka i kundernas utvecklingsarbete redan på ett tidigt stadium kan vi optimera material, design och konstruktion och därmed bidra till en bättre och mer kostnadseffektiv slutprodukt.

Vår värdegrund

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och en av våra Grundbultar är att en effektiv affärsverksamhet måste kombineras med etik, ansvar och miljöhänsyn. Dessa områden är därför naturliga och välintegrerade inslag i vår affärsverksamhet.

Vi är anslutna till *UN Global Compact* och redovisar hållbarhetsarbetet enligt *GRI*.

Våra medarbetare

Medelantalet anställda under 2015 var 7.759 personer. Av dessa var 90 procent verksamma utanför Sverige.

Vår aktie

Nolato börsnoterades 1984. B-aktierna är noterade på NASDAQ Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials.

Vår historia

Bolaget grundades 1938 som Nordiska Latexfabriken i Torekov AB, med varumärket Nolato, som sedan 1982 är företagets namn.

Genom organisk tillväxt och förvärv har dagens globala koncern vuxit fram. Fortfarande med huvudkontoret i Torekov, men med största delen av verksamheten utanför Sverige.

Nolato Medical

Nyckeltal:	2015	2014
Omsättning MSEK	1 464	1 333
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	191	176
EBITA-marginal %	13,0	13,2
Medelantal anställda	1 053	1 031

Kunderbidande:

Utveckling och tillverkning av komplexa produkt-system och komponenter inom medicinteknik, samt avancerade förpackningslösningar för läkemedel och kosttillskott.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Storbritannien, Ungern, USA och Kina. Försäljningskontor i Danmark, Tyskland, Frankrike och Tjeckien.

Framgångsfaktorer:

Medicinsk förståelse, bred teknologisk bas, utvecklingskompetens av robusta produktlösningar, global produktion och robust kvalitet.

Exempel på kunder:

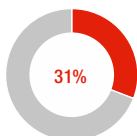
Abbot, Becton Dickinson, Boston Scientific, Coloplast, Medtronic, Novo Nordisk, Pfizer, Roche, Sanofi, Takeda.

Volatilitet:

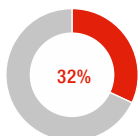
Låg. Stadig marknadstillväxt.
Långsiktig tillväxtpotential.

Produktivcykel:

Lång.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Nolato Telecom

Nyckeltal:	2015	2014
Omsättning MSEK	2 017	1 799
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	272	199
EBITA-marginal %	13,5	11,1
Medelantal anställda	6 002	6 297

Kunderbidande:

Design, utveckling och tillverkning av avancerade komponenter och delsystem till mobiltelefoner samt produkter och system för skärmning av elektronik (EMC).

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Kina och Malaysia. Försäljnings- och teknikkontor i USA, Indien, Korea, Japan och Ungern.

Framgångsfaktorer:

Kreativt utvecklingsarbete, spjutspets teknologier, kvalificerad projektledning, snabba produktionsstartar och hög produktivitet.

Exempel på kunder:

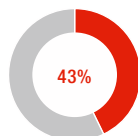
Ericsson, Huawei, Microsoft, Motorola Solutions, Nokia, Sonos, Sony Mobile, Xioami, ZTE.

Volatilitet:

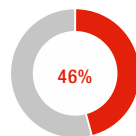
Hög. Projektbaserad verksamhet.

Produktivcykel:

Kort.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Nolato Industrial

Nyckeltal:	2015	2014
Omsättning MSEK	1 251	1 106
Rörelseresultat (EBITA) MSEK	132	118
EBITA-marginal %	10,6	10,7
Medelantal anställda	698	687

Kunderbidande:

Utveckling och tillverkning av produkter och produktsystem till kunder inom fordon, hygien, förpackningar, trädgård/skog, möbler och andra utvalda industrisegment.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Ungern, Rumänien och Kina.

Framgångsfaktorer:

Teknologi, projektledning och produktivitet.

Exempel på kunder:

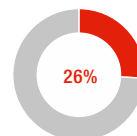
Atlas Copco, Brose, Geberit, Husqvarna, Jaguar/Land Rover, MCT Brattberg, Scania, SKF, Volvo, Volvo Cars.

Volatilitet:

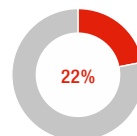
Medel. Följer industrikonjunkturen i norra Europa.

Produktivcykel:

Medel/Lång.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

2015 i korthet

Ekonomi

Under 2015 uppgick Nolatos omsättning till 4.726 MSEK (4.234). Rörelseresultatet (EBITA) blev för fjärde året i rad det bästa i företagets snart 80-åriga historia och uppgick till 570 MSEK (470), vilket gav en rörelsemarginal (EBITA) på 12,1 procent (11,1). Samtliga affärsområden ökade såväl omsättning som resultat och bidrog till den goda utvecklingen. Resultatet per aktie blev 15,97 SEK (13,84) och soliditeten uppgick till 54 procent (54).

Hållbar utveckling

De tio principerna i UN Global Compact genomsyrar vår verksamhet och under 2015 fortsatte arbetet inom hållbar utveckling. Ett exempel är att Nolatos själ uppdaterades och att kopplingen mellan affärsverksamheten och hållbar utveckling blev tydligare.

Åtgärder för energieffektivisering genomfördes på bred front och som ett led i detta arbete införde vårt brittiska bolag standarden för energiledning ISO 50001. Klimatarbetet bygger bland annat på effektivare energianvändning och utfasning av fossila bränslen för uppvärmning. Inköpen av ”grön el” i Ungern är det senaste bidraget till minskat koldioxidavtryck. Ett annat exempel på miljöåtgärder var investeringen i en avancerad reningsutrustning för att minska luftföroreningarna i Beijing.

Arbetet med att införa arbetsmiljöstandard OHSAS 18001 fortsatte och avsikten är att samtliga enheter ska certifieras. Nolato deltog i uppdateringen av miljöledningssystemet ISO 14001 och koncernbolagen inleder nu arbetet med att anpassa sig till den nya standarden. Det

sociala engagemanget utvecklades vidare med viktiga insatser, bland annat i Kina och Ungern.

Fortsatt arbete

Under 2016 kommer Nolato bland annat att arbeta med:

- ▶ Aktiviteter som bidrar till energieffektivisering, minskad klimatpåverkan och minskad avfallsmängd.
- ▶ Anpassa av miljöledningssystemen till den nya versionen av ISO 14001.

- ▶ Hälsa och säkerhet genom fortsatt införande av arbetsmiljöstandard OHSAS 18001.
- ▶ Fortsatt fokus på leverantörernas hållbarhetsarbete, bland annat genom en ny upphandling av transporttjänster.
- ▶ Vidareutveckla samhällsengagemang och socialt ansvar, bland annat genom projekt som *Employee Care Program* och *Building Hope Together*.
- ▶ Uppdatera målen för hållbar utveckling.

Nyckeltal på hållbarhetsområdet

	2015	2014	2013
Ekonomiskt ansvar			
Omsättning, MSEK	4 726	4 234	4 522
Rörelseresultat (EBITA), MSEK	570	470	427
EBITA-marginal, %	12,1	11,1	9,4
Medelantal anställda	7 759	8 020	9 357
Miljöansvar			
Överträdelse av miljö- och arbetsmiljölagstiftning, antal fall	2	0	0
Energiförbrukning, MWh/MSEK omsättning	0,035	0,038	0,036
Vattenförbrukning, m ³ /MSEK omsättning	37,9	37,8	35,2
Utsläpp av klimatpåverkande gaser, ton CO ₂ /MSEK omsättning	12,1	14,7	13,7
Avfall, ton/MSEK omsättning	1,1	1,0	1,1
Certifierade miljöledningssystem, % av totala antalet anläggningar	95	100	100
Socialt ansvar			
Arbetsplatsolyckor, (fall med ≥1 dags frånvaro; fall per anställd)	35 (0,004)	43 (0,005)	34 (0,004)
Certifierade arbetsmiljöledningssystem, OHSAS 18001 % av totala antalet anläggningar	30	26	16
Kvinnliga medarbetare, %	53	52	57
Utbildning om Nolatos grundbultar och uppförandekod, % av antalet anställda	>90	>90	>90
Tillämpning av etiska och mänskliga principer samt korruption, antal registrerade överträdelser	0	0	0
Utvärdering av leverantörer; genomförda utvärderingar av miljö/socialt ansvar	134	161	106

Hållbarhetsarbete för långsiktig tillväxt

Hållbarhetsarbetet är en integrerad del i Nolatos strategi för tillväxt och värdeskapande och en naturlig del i det vardagliga arbetet. Ambitionen är att skapa affärsmöjligheter, sänka kostnaderna, minska riskerna samt att möta krav och förväntningar från externa och interna intressenter.

Nolato och omvärlden

2015 kommer att betraktas som ett av de viktigaste åren hittills för arbetet med hållbar utveckling. Under året presenterade FN nya globala utvecklingsmål och förväntningarna på näringslivets insatser är höga, både vad det gäller ansvarsfullt uppträdande och utveckling av produkter och tjänster som gynnar hållbar utveckling. Nolatos engagemang i UN Global Compact gör det naturligt att arbeta med de nya målen. För närvarande är koncernens mål i linje med era av de globala målen och ambitionen är att långsiktigt vidareutveckla arbetet för hållbar utveckling. Genom detta bidrar Nolato samtidigt till de svenska miljö kvalitetsmålen.

Nolato har också valt att ansluta sig till flera globala initiativ kring redovisningen av hållbarhetsarbetet. Redovisningen är utformad enligt riktlinjerna i Global Reporting Initiative (GRI G4) och koncernens prestanda inom klimatområdet redovisas enligt Carbon Disclosure Project (CDP). Vid redovisningen enligt CDP erhöll Nolato 89 poäng av 100 möjliga.

Ständiga förbättringar

Nolatos hållbarhetsarbete inleddes redan 1938 då bolaget bildades och begrepp som ansvar, ordning och reda blev tidigt en del av företagskulturen. Vi har sedan dess arbetat med ständiga förbättringar och med allt högre ambitionsnivå. Tidslinjen nedan visar några viktiga steg på vägen och utvecklingen kommer att fortsätta med nya initiativ och aktiviteter. Det har alltid varit viktigt att uppfylla lagstiftningen inom miljö- och arbetsmiljöområdet, men kraven och förväntningarna från samhället och koncernens intressenter har fått allt större betydelse. Ett exempel är att kraven kring miljö och socialt ansvar ökar hos Nolatos kunder och att vi förväntas föra kraven vidare till våra leverantörer. Ett annat exempel är medarbetarnas engagemang och där vi ser hållbarhetsfrågornas betydelse för att kunna attrahera nya medarbetare.

Höjdpunkter under 2015

- ▶ Arbetet med UN Global Compact utvecklades vidare och Nolatos mål bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling och Sveriges miljö kvalitetsmål.
- ▶ Nolatos själ uppdaterades och bland annat gjordes en tydligare koppling mellan affärsverksamheten och hållbar utveckling.
- ▶ Fortsatt fokus på energieffektivisering. Energikartläggningar och åtgärder för energieffektivisering har genomförts på

bred front och ISO 50001 infördes vid flera anläggningar.

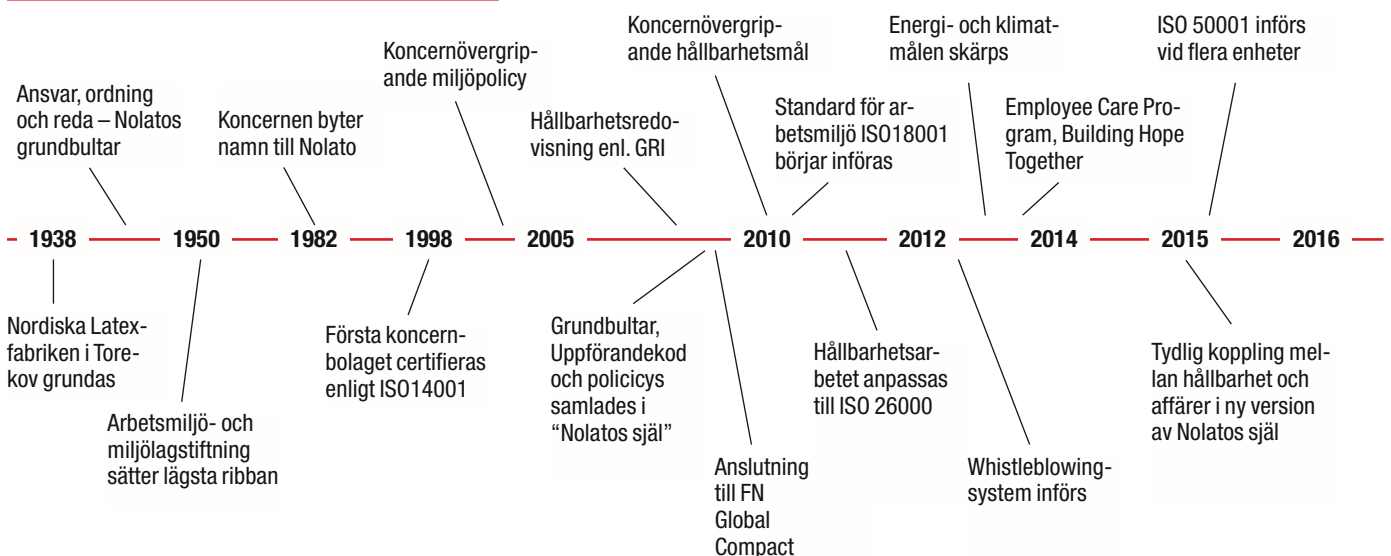
- ▶ Minskad klimatpåverkan genom energieffektivisering, utfasning av fossila bränslen och inköp av grön el. Redovisningen av klimatpåverkan enligt Carbon Disclosure Project – något som Nolato gör tillsammans med cirka 5.500 andra globala företag.
- ▶ Engagemanget i en skola i ett fattigt område utanför Beijing – *Building Hope Together* – uppskattas mycket av lärare, elever och Nolatos medarbetare.
- ▶ Arbetet med att införa arbetsmiljöstandarden OHSAS 18001 fortsatte och avsikten är att samtliga enheter ska certifieras.
- ▶ Nolatos hållbarhetsarbete analyserades av Swedbank Robur och koncernen är fortsatt godkänd enligt bankens kriterier för ansvarsfulla investeringar.

Strategi för hållbarhetsarbetet

Det förebyggande arbetet med arbetsmiljö- och miljöfrågor är sedan länge etablerat i koncernen och utgör viktiga delar av Nolatos själ. Synen på företagens samhällsansvar har förändrats över tiden och frågor kring socialt ansvar och god affärsetik har blivit allt viktigare. Det finns också stora förväntningar att Nolato och andra företag ska tillämpa ett tydligt livscykelperspektiv på råvaror, produktutveckling, processer och produkter.

Nolatos kunder påverkas bland annat av fyra grundläggande utmaningar: Att

Några viktiga steg på vägen till hållbarhet

hantera den fortsatta globaliseringen, att möta konsumenternas krav på ständig förnyelse och allt lägre pris samt att tillgodose de alltmer ökande kraven på ansvarsfullt företagande. Avsikten med strategin för hållbar utveckling är att bidra till framgångsrik affärsverksamhet genom att möta kundernas förväntningar och samtidigt ta ansvar för människor och miljö. Strategin omfattar följande områden:

- ▶ Sänka risknivån, minimera åverkan på människor och miljö samt minska kostnaderna. Detta gör vi genom förebyggande åtgärder, riskanalyser och investeringar i modern teknik.
- ▶ Arbeta systematiskt med ständiga förbättringar. Internationella standarder inom miljö och arbetsmiljö är viktiga verktyg i det systematiska förbättringsarbetet. Utöver detta bidrar koncept som lean manufacturing och 5s till bättre miljö och arbetsmiljö.
- ▶ Förbättra konkurrenskraften och öka kundernas förtroende. Många av Nolatos kunder har höga ambitioner inom hållbar utveckling, något som stämmer väl överens med vår egen affärsstrategi.
- ▶ Motivera och engagera våra medarbetare. Frågor kring hälsa, säkerhet och medarbetarnas sociala situation är särskilt prioriterade. Vi vill vara ett attraktivt företag för nya såväl som befintliga medarbetare.
- ▶ Vara en god samhällsmedborgare. Samarbeten med universitet och skolor, anställning av funktionshindrade och stöd till idrottsverksamhet är några exempel på vårt samhällsengagemang.
- ▶ Tillämpa sunda affärsprinciper. Vi tillämpar nolltolerans vad gäller korrupcion och otillåten affärskonkurrens.
- ▶ Vara öppna i vår kommunikation. Detta gör det lättare för kunder, investerare och andra intressenter att följa upp sina krav och utvärdera vårt arbete.
- ▶ Anslutning till internationella riktlinjer. Nolato är anslutet till FN Global Compact och redovisar hållbarhetsarbetet enligt riktlinjerna i Global Reporting Initiative (GRI).
- ▶ Integration av hållbar utveckling. I vårt sätt att arbeta ingår hållbarhetsfrågorna på ett naturligt sätt. Detta rör bland annat investeringar, uppföljning, extern kommunikation, företagsförvärv, kris- och riskhantering, rutiner, rapportering och utbildning.

Så här styrs hållbarhetsarbetet

Hållbarhetsfrågorna kommer in på många sätt i Nolatos verksamhet, bland annat vid introduktion av ny teknik, intern och extern kommunikation, företagsförvärv, kris- och riskhantering, redovisning och utbildning.

Det övergripande synsättet och ansvaret för arbetet med hållbar utveckling beskrivs i Nolatos Grundbultar och uppförandekod. Uppförandekoden kompletteras med koncernövergripande mål inom miljö, socialt ansvar och affäretik. Varje enhet arbetar med både dessa övergripande mål och egna detaljerade mål.

Det operativa ansvaret för hållbarhetsfrågorna är delegerat till vd för respektive bolag. Koncernledningen följer regelbundet upp hur arbetet utvecklas och hållbarhetsfrågorna är integrerade i den strategiska planeringen. En representant i Nolatos styrelse har ett särskilt ansvar i dessa frågor. Aktiviteterna följs upp via dialoger med bolagens ledningar samt genom interna och externa revisioner. I samband med hållbarhetsredovisningen görs en fördjupad analys av hur lagstiftningen efterföljs, uppfyllelsen av målen, samt hur prestanda och nyckeltal utvecklades under året.

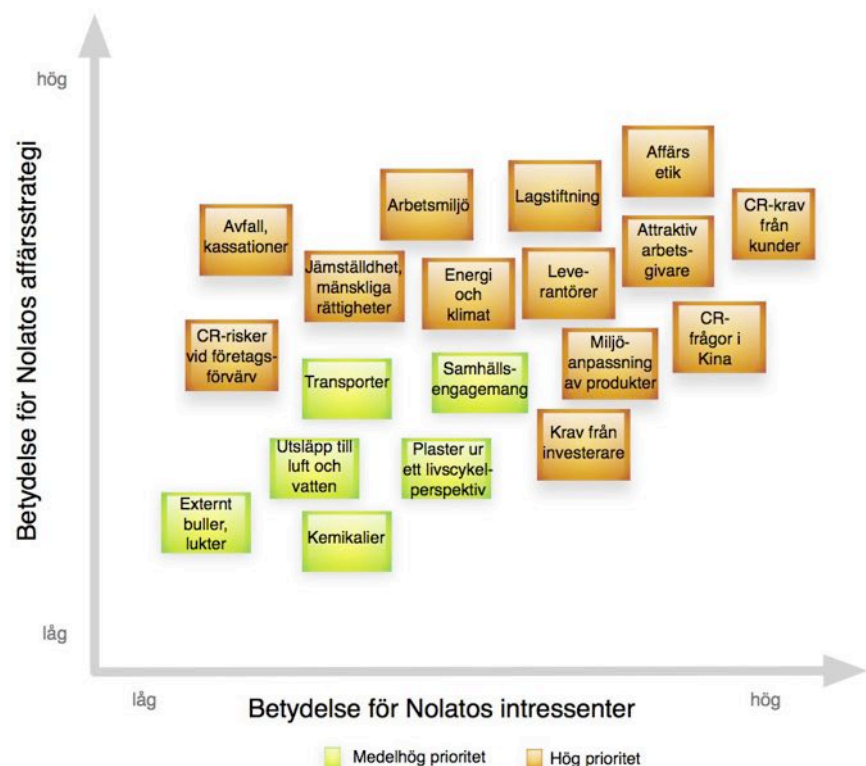
Väsentlighetsanalys

Inom ramarna för ISO 14001, OHSAS 18001 och ISO 50001 arbetar Nolatos bolag med att identifiera och hantera betydande aspekter som rör miljö, arbetsmiljö och energi. Detta utgör en viktig bakgrund till Nolatos väsentlighetsanalys som utformas enligt kraven i riktlinjerna för hållbarhetsredovisning, GRI G4. I analysen ingår även risker och möjligheter som rör socialt ansvar och affäretik. I slutet av redovisningen (sid 26 – 28) finns en redogörelse för de GRI-indikatorer som vi refererar till.

Vi har utgått från hållbarhetsfrågor som har betydelse för Nolatos affärsstrategi och som koncernen har möjlighet att påverka. Dessa frågor vägs sedan emot aspekter som vi uppfattar som väsentliga för koncernens intressenter. Diagrammet visar områden som under 2015 identifierades som väsentliga och hållbarhetsredovisningen beskriver hur dessa områden styrs och följs upp.

Jämfört med tidigare år har väsentlighetsanalysen modifierats inom några områden. Då vi ser ökat intresse för hållbarhetsfrågor i finansvärlden har kraven från investerare fått högre prioritet. Vidare

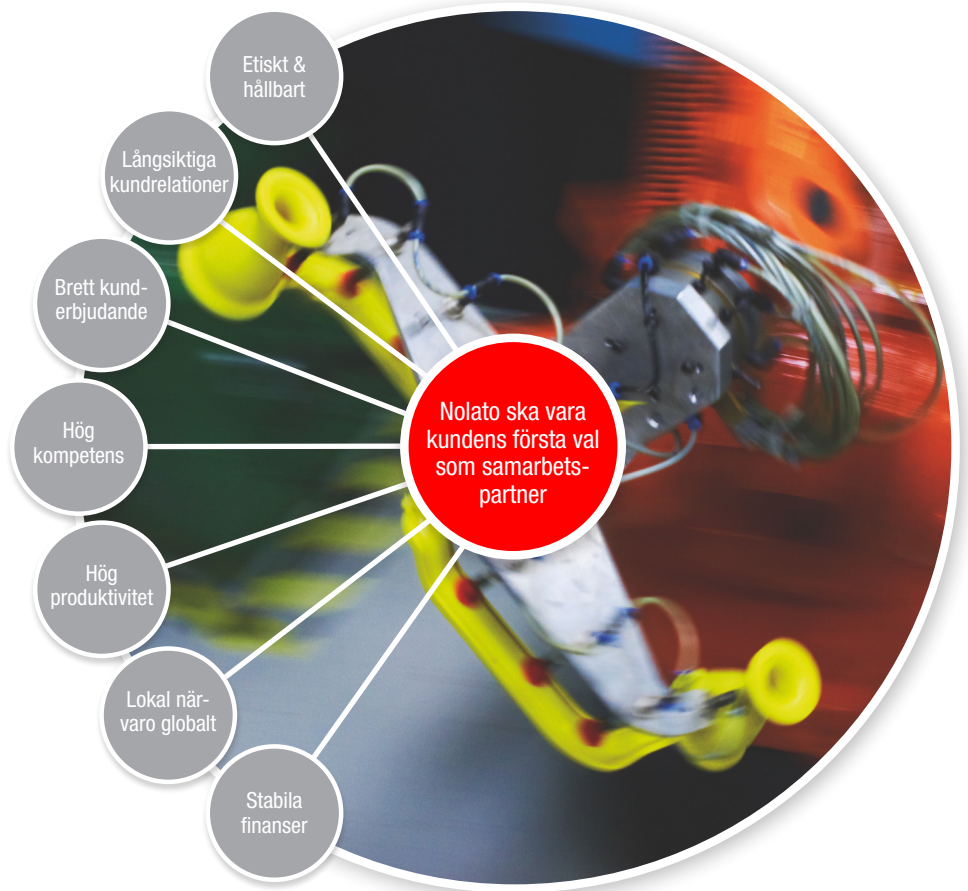
Väsentlighetsanalys 2015

har det under senare år kommit fram fakta kring plasternas livscykelerspektiv som fått stor uppmärksamhet i massmedia. Det rör sig om plasternas ursprung i fossila råvaror men också kring förekomsten av mikroskopiska plastpartiklar i världshaven. Vi tar därför med problemställningarna i väsentlighetsanalysen och bevakar utvecklingen inom området.

Värde för intressenterna

Nolato samspelar med ett antal intressentgrupper som presenterar olika krav och förväntningar inom hållbar utveckling. Uppfattningen om vilka intressenter som är betydelsefulla – och vad de anser som väsentligt – baseras på erfarenheter, affärsmässiga relationer och dialoger över lång tid, men också av händelser som varit aktuella under verksamhetsåret.

Översikt av intressentdialogen 2015

Intressent	Ambitioner, krav och förväntningar	Skapat värde
Kunder	Nolato är övertygat om att hållbarhetsarbetet stärker relationen med kunderna. Många kunder kräver uppförandekod, certifierade miljöledningssystem, utfasning av farliga kemikalier samt aktivt hållbarhetsarbete i samarbetet med Nolatos leverantörer.	Nolatos hållbarhetsarbete granskades av ett femtiotal kunder under året. Utfallet blev överlag utmärkt och Nolatos ambitioner inom hållbar utveckling uppskattas av kunderna. Verksamheterna i Kina och Malaysia är certifierade som Sony Green Partner.
Konsumenter	Huvuddelen av Nolatos produkter säljs till industriella kunder. Även om det rör sig om konsumentprodukter som exempelvis mobiltelefoner, läkemedelsförpackningar och hygienartiklar är det osannolikt att produkten kopplas direkt till Nolatos verksamhet.	Konsumenternas synpunkter hanterades under året via dialogen med kunderna och krav som de ställer på Nolato.
Medarbetare	Hälsa, säkerhet, löner, förmåner, sociala förhållanden, trivsel och utvecklingsmöjligheter.	Under 2015 betalade Nolato ut 1 250 MSEK i löner till medarbetarna. Olycksfallsfrekvensen var fortsatt låg och OHSAS 18001 införs nu inom hela koncernen. Närmare 300 000 utbildningstimmar genomfördes under året, vilket motsvarar cirka 39 timmar per anställd. Positivt utfall av medarbetarundersökningar. Employee Care Program utvecklas vidare i Kina.
Leverantörer	Nolato strävar efter att ha långsiktiga och öppna relationer med leverantörerna. Syftet är att säkerställa rätt kvalitet, finansiell stabilitet och hållbar utveckling för båda parter.	Under 2015 betalade Nolato 2 996 MSEK till sina leverantörer. Den nya versionen av Nolatos själ kommunicerades till leverantörerna och under året genomfördes mer än 130 utvärderingar där hållbarhetsfrågorna ingick.
Ägare	Ambitionen är att hållbarhetsarbetet ska skapa värde för aktieägarna. Detta gör Nolato bland annat genom effektiv resursanvändning och investeringar i ny miljöanpassad teknik. Integrationen av hållbarhetsfrågorna i affärsverksamheten minskar riskerna och skapar affärsmöjligheter, exempelvis genom miljöanpassning av produkter.	Nolatos aktiekurs steg med 45 procent under 2015. Koncernen fick förnyat godkännande av Swedbank Robur för etiska placeringar. Redovisning av klimatpåverkan till globala investerare enligt Carbon Disclosure Project genomfördes med bra resultat.
Samhälle	Samhällsengagemang är en viktig del av och något som förväntas i de lokalsamhällen där koncernen är verksam. Som ett globalt företag förväntas koncernen genomföra åtgärder som bidrar till nationella och globala mål för hållbar utveckling.	Under 2015 betalade Nolato 159 MSEK i skatter. Koncernens bolag bidrog på många sätt till lokalsamhällena. Skolprojektet Building Hope Together i Kina utvecklades vidare. Genom anslutningen till UN Global Compact bidrar Nolato långsiktigt till de globala utvecklingsmålen.

Miljö- och arbetsmiljölagstiftning

Nolatos bolag berörs av omfattande lagstiftning inom miljö- och arbetsmiljöområdet. Med hjälp av våra ledningssystem identifieras den lagstiftning som är aktuell och genomförs relevanta åtgärder. I ett strategiskt perspektiv är det betydelsefullt att utvärdera risker och möjligheter med kommande lagstiftning, något som vi gör genom att delta i nätverk och regelbundna kontakter med olika myndigheter.

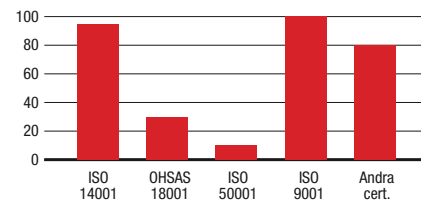
I Sverige bedriver koncernen anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken vid tio anläggningar. Enheterna i Kina, Ungern, Rumänien, Malaysia och USA är tillståndspliktiga eller omfattas av andra krav enligt respektive lands miljölagstiftning. Några betydande uppdateringar av tillstånd och villkor är inte förväntade under den närmsta framtiden. Många av enheterna rapporterar regelbundet till miljömyndigheterna och inspektioner genomförs av tillsynsmyndigheterna. Under 2015 inspekterades åtta anläggningar av miljömyndigheterna och inga betydande avvikelser kunde konstateras.

Lagstiftning som avser farliga kemiska ämnen (REACH, RoHS, köldmedier, säkerhetsdatablad) berör i stort sett hela verksamheten och detta är ett område där många kunder ställer krav på att lagefterlevnaden garanteras. Under 2015 infördes ett nytt system för märkning av kemiska ämnen (CLP) med bland annat nya rikssymboler, något Nolatos verksamheter anpassat sig till. EU:s direktiv kring energieffektivisering infördes under året och produktionsenheterna berörs bland annat av kravet på energikartläggningar. En översikt av hur Nolato kommer att uppfylla direktivet har skickats in till den svenska Energimyndigheten. Energikartläggningar har genomförts eller är planerade vid ett flertal enheter. Vid Nolato Jaycare i Storbritannien uppfylls energidirektivet genom certifiering enligt energiledningssystemet ISO 50001. Fjorton av enheterna berörs av EU-lagstiftningen kring producentansvar för förpackningsavfall och betalar årliga avgifter för detta.

Under 2015 skedde inga betydande överträdelser av tillstånd, villkor eller annan relevant miljölagstiftning. I ett fall utgick en mindre sanktionsavgift som avsåg felaktig rapportering av köldmedia. I ett annat fall förekom förhöjda koncentrationer av föroreningar i avloppsvatten.

Korrigerande åtgärder är genomförda. Inom arbetsmiljöområdet inspekterades fem av enheterna under året av arbetsmiljömyndigheterna utan några avvikelser.

Certifieringar (% av samtliga enheter)

Certifierade ledningssystem

Standarden för miljöledningssystem (ISO 14001) introducerades 1996 och inom drygt ett år certifierades den första anläggningen inom Nolato. ISO 14001 har sedan dess utgjort en del av strategin för hållbar utveckling och arbetssättet, miljörevisionerna och certifikaten skapar förtroende hos våra intressenter. Samtliga enheter utom en ny verksamhet i Malaysia är certifierade och under året certifierades Nolato Medical Devices (Beijing) enligt ISO 14001.

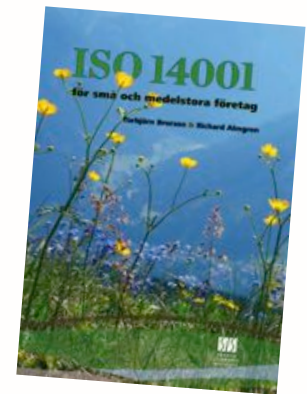
Som en del av arbetet med ständiga förbättringar genomförs interna och externa miljörevisioner. Inom Nolato finns cirka 110 interna miljörevisorer som under året genomförde närmare hundra miljörevisioner. Vid 19 tillfällen blev anläggningarna granskade av externa revisorer.

En ny version av ISO 14001 publicerades under hösten 2015 och under de senaste åren har Nolato deltagit i den svenska referensgruppen avseende utformningen av ISO 14001:2015. Vi har nu tre år på oss att göra de förändringar av miljöledningssystemen som krävs och många av koncernbolaget har redan påbörjat detta arbete.

Samtliga enheter är certifierade enligt kraven i kvalitetssystemet ISO 9001. Ungefär 80 procent av enheterna är därutöver certifierade enligt ISO-standarder för fordonsindustrin (ISO/TS 16949) eller medicinteknik (ISO 13485). Vid flertalet anläggningar är de olika ledningssystemen helt eller delvis integrerade i verksamhetssystemet.

Ledningssystem för arbetsmiljö (OHSAS 18001) är införd vid 6 (5) enheter och fyra enheter planerar att certifieras inom 6 – 18 månader. Nolato Jaycare i Storbritannien certifierades under året enligt standarden

för energiledning, ISO 50001. På koncernnivå tillämpar vi standarden för socialt ansvar (ISO 26000) som riktlinje för det övergripande hållbarhetsarbetet. Standarden bygger på sju grundläggande begrepp och beskriver hur en organisation kan arbeta med miljöfrågor, socialt ansvar och etik.

Många nyheter i ISO 14001

Miljöledningsstandardens ISO 14001 har fått stor internationell spridning. Den används av cirka 325 000 företag och andra organisationer över hela världen och bidrar till en bättre hantering av miljöfrågorna.

Standarden har nu uppdaterats för tredje gången och en rad nyheter har tillkommit. Viktiga förändringar gäller bland annat miljöledningssystemets struktur, synen på ledningens ansvar och vikten av att miljöfrågorna ska vara en del av det strategiska arbetet. Vidare ska intressenternas krav och förväntningar hanteras på ett tydligt sätt och verksamhetens miljöpåverkan ska betraktas ur ett livscykelperspektiv.

Tillsammans med Richard Almgren har Nolatos hållbarhetschef, Torbjörn Brorson, skrivit boken "ISO 14001 för små och medelstora företag" och den senaste versionen publicerades i början av 2016.

Boken ger handfast handledning till hur ISO 14001 införs i ett företag och beskriver hur ett befintligt miljöledningssystem kan anpassas till de nya kraven i ISO 14001:2015. Den kommer att ingå i de interna utbildningar i miljöledning som nu planeras inom Nolato.

Mål och nyckeltal för hållbar utveckling

Målstyrning inom miljöområdet är ett krav i miljöledningsstandarden ISO 14001 och koncernens enheter har därför sedan länge arbetat med lokala miljömål. För att samordna aktiviteterna infördes 2010 koncernövergripande långsiktiga mål för väsentliga områden inom hållbar utveck-

ling. Målen har skärpts efterhand och de enskilda enheterna har stor frihet att utforma egna detaljerade mål och lägga till mål inom andra områden.

Koncernmålen omfattar områden som både är viktiga för det interna hållbarhetsarbetet och för våra intressenter. Tabellen

nedan ger en översikt av hur arbetet med målen utvecklas och hur vi bedömer möjligheten att uppnå dem. Detaljerad information kring utsläppsdata och andra parametrar presenteras på andra ställen i hållbarhetsredovisningen.

Område	Hållbarhetsmål	Så här gick det under 2015	
Miljöansvar	Energi	Målet är effektivare energianvändning och under 2014–2016 strävar Nolato efter en minskning med 10 procent jämfört med genomsnittet för 2011–2012. Det koncernövergripande nyckeltalet är GWh/nettoomsättning och många av produktionsenheterna arbetar med lokalt anpassade mål, exempelvis energianvändning i förhållande till mängden använd plastråvara.	► Energikartläggningar och åtgärder för effektivisering genomfördes under året vid Nolatos anläggningar. Bland åtgärderna kan nämnas installation av energieffektiva elektriska formsprutningsmaskiner och LED-belysning samt införande av energiledningssystem. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar att nå energimålet (se sid. 12–13).
	Klimat	Klimatpåverkan är en global utmaning och Nolatos mål är att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser. Målet är att utsläppet av koldioxid från energianvändningen ska minska med 10 procent under perioden 2014–2016 jämfört med genomsnittet för 2011–2012. Det koncernövergripande nyckeltalet är ton koldioxid/nettoomsättning och olika typer av lokala mål förekommer.	► Energieffektivisering, övergång till förnybar energi, miljöanpassning av transporter och inköp av el från förnybara källor bidrar till minskat koldioxidutsläpp. En stor utmaning är situationen i Kina där koncernen för närvarande endast har möjligheten att använda el som produceras i kolkraftverk. Trots detta är trenden positiv och bedömningen är att målet kommer att uppfyllas (se sid 13).
	Kemikalier	Särskilt miljö- eller hälsofarliga kemikalier ska identifieras och fasas ut.	► Under året ersattes flera kemikalier och ytterligare kandidater för substitution identifierades. Läs mer på sid 14.
	Avfall	Det koncernövergripande målet är att avfallsmängden ska minska i förhållande till nettoomsättningen. Här arbetar koncernens enheter med många olika typer av lokala mål kring kassationer och avfallsmängd. Målen finns som komponenter i arbetet med Lean manufacturing, eller andra initiativ och som delar i ISO 14001.	► I ett tioårsperspektiv har andelen avfall som deponerats minskat och andelen som återvinns ökat. Många av koncernens bolag har varit framgångsrika i sina strävanden att minska kassationerna till mycket låga nivåer. Det finns också goda initiativ där innovativa förpackningslösningar minskar avfallet hos kunden och samtidigt ger minskade utsläpp av koldioxid från transporter (se sid 15).
	Miljöledningssystem	Målet är att samtliga enheter ska vara certifierade enligt ISO 14001. Förvärvade bolag ska certifieras inom en tvåårsperiod.	► Samtliga enheter utom en nyetablerad enhet i Malaysia är certifierade enligt ISO 14001. Nu ligger ett arbete framför oss att anpassa systemen till den uppdaterade versionen ISO 14001:2015, ett arbete som ska genomföras inom tre år.
	Miljöanpassade produkter	Under 2015 ska Nolato delta i minst tre projekt med inriktning på att minska miljöpåverkan av befintliga eller nya produkter.	► Projekt för miljöanpassningar av existerande och nya produkter genomförs i samarbete med kunder eller på eget initiativ (se sid. 15–16).
Socialt ansvar	Säkra arbetsplatser	Att kontinuerligt minska antalet olyckor och sjukdomar på arbetsplatserna är ett självklart mål. Som delmål krävs att samtliga enheter ska ha fungerande system för att registrera och åtgärda near misses, händelser som kunde ha orsakat en olycka. I samband med uppdateringen av Nolatos själ infördes ett krav att bolagen ska certifieras enligt arbetsmiljöstandarden OHSAS 18001.	► System att rapportera incidenter finns vid 95 procent av anläggningarna och mer än 500 near misses registrerades och åtgärdades. Olycksfallsfrekvensen i stort sett oförändrad. OHSAS 18001 är nu införd vid sex anläggningar (se sid 10).
	Etiska och mänskliga principer	Inga fall av kränkning av mänskliga rättigheter, diskriminering och tvångsarbete ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetare och nyanställda.	▲ En uppdaterad version av Nolatos själ har tagits fram och utbildningar har genomförts vid koncernens enheter. Några fall av kränkningar av mänskliga rättigheter registrerades inte under året. Aktiviteter i Kina och Ungern kring integration av funktionshindrade medarbetare (se sid. 16–17).
Affärspartners och andra intressenter	Antikorruption	Inga fall av mutor, korruption och kartellbildning ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetarna.	▲ Whistleblowing-systemet är införd och under 2015 registrerades inga händelser som kan förknippas med korruption och bristande affärsetik (se sid 16 och 20).
	Leverantörer	Förbättrad utvärdering av leverantörernas hållbarhetsarbete. Varje bolag ska under 2015 minst ha utvärderat fem underleverantörer.	► Under 2015 genomfördes 134 (161) utvärderingar av leverantörernas hållbarhetsarbete. I samband med upphandling av transporttjänster lades stor tyngdpunkt på miljö och socialt ansvar. Flera utbildningar av revisorer med inriktning på leverantörer och CR genomfördes under året (se sid 20).
	Kunder	Kundkrav inom miljö och socialt ansvar ska klaras med god marginal.	► Resultaten av utvärderingar och revisioner var goda under året. Tre anläggningar i Kina och en i Malaysia är godkända enligt kraven i Sony Green Partner (se sid 20).
	Samhälle, investerare och analytiker	Rapportering ska ske enligt GRI. Anslutningen till Global Compact ska fortsätta. Genom transparent information inom hållbarhetsområdet ska vi uppnå goda resultat vid utvärderingar av analytiker och oberoende institut.	► Aktiviteter kring samhällsengagemang i Kina och på andra platser. Goda resultat vid utvärderingar av hållbarhetsarbetet i affärstidningar och av investerare, exempelvis Swedbank Robur. För första gången redovisning av klimatpåverkan enligt CDP (se sid 17 och 21).

Miljöansvar

Teknologier och miljöaspekter

Nolato utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till kunder inom medicinteknik, läkemedel, telekom, fordon och andra utvalda industriella sektorer. Det vi tillverkar kan vara allt från enskilda komponenter, som kunden själv monterar i sin egen produkt, till kompletta produkter, klara att levereras till kundens kund. Vi utvecklar och tillverkar även egna produkter, till exempel läkemedelsförpackningar. Tillverkningsteknologierna omfattar:

- ▶ **Formsprutning** – Teknologi för att tillverka komponenter i plast, silikon och TPE med krav på exakta mått och hög kvalitet. Vår vanligaste produktionsteknologi.
- ▶ **Formsprutblåsning** – Teknologi för att tillverka behållare och flaskor i plast. Vi använder den för att producera läkemedelsförpackningar.
- ▶ **Doppformning** – Teknologi för att tillverka flexibla, lufttäta produkter i latexgummi. Vi använder den för att producera kateterballonger, andningsblåsor och andra liknande produkter.
- ▶ **Extrudering** – Teknologi för att tillverka slang och andra strängformade produkter. Vi använder den för att producera bland annat hjärt- och urinkatetrar samt EMC-packningar.
- ▶ **Stansning** – Teknologi för att tillverka platta produkter i ett eller flera material. Vi använder den för att producera packningar, tätningar och kosmetiska detaljer som högtalarskydd, logotyper och andra produkter.
- ▶ **Vidareförädling och montering** – Vi ger komponenterna önskad finish genom till exempel lackering, dekorering eller metallisering samt monterar dem och skapar en komplett produkt eller ett delsystem. Montering kan ske helautomatiskt, semiautomatiskt eller manuellt.

I ett livscykelperspektiv orsakar ovanstående teknologier olika typer av samspel med den omgivande miljön – de flesta fall med mycket begränsad negativ påverkan. Vid produktionsanläggningarna kan de direkta miljöaspekterna kopplas till användningen av energi, råvaror (huvudsakligen plaster) och lösningsmedel. Andra betydande miljöaspekter är uppkomsten av avfall och utsläppen till atmosfären av koldioxid och lösningsmedel. De indirekta

miljöaspekterna omfattar framförallt leverantörernas aktiviteter, transporterna och användningen av Nolatos produkter. I produkternas sista fas i livscykeln återvinns de som material eller energi men på samma sätt som för andra plastprodukter hamnar en del material på deponier eller sprids i naturen.

Energi

Energi används till produktionsutrustningar, belysning, ventilation, kylning, transporter, reningsanläggningar och uppvärmning. Nolato använder huvudsakligen indirekt energi i form av elektricitet (85%) och fjärrvärme (10%). För uppvärmning och driften av reningsanläggningar

används eldningsolja och naturgas vid några enheter. Användningen av eldningsolja minskar och ersätts med värmepumpar eller biobränslen. Den senaste åtgärden är installationen av en värmepump i Skånes Fagerhult och liknande system finns vid en handfull anläggningar.

Energiförbrukningen uppgick till 167 GWh (163) under 2015 och nyckeltalet, där energiförbrukningen sätts i relation till försäljningen, visar en nedåtgående trend sedan 2011. Energikostnaden för 2015 var cirka 128 MSEK (119).

Exempel på insatser som syftar till att öka energieffektiviteten är:

- ▶ De energikartläggningar som har

Nolato Jaycare först ut med ISO 50001

Genom det nya direktivet för energieffektivisering ökar energifrågornas betydelse inom EU. Enligt kraven i direktivet har flera av Nolatos anläggningar genomfört, eller planerar att genomföra, energikartläggningar. Investeringar i energieffektivare formsprutor, kompressorer, pumpar, ventilation och annan teknisk utrustning är en viktig del i arbetet.

Först ut med ett certifierat energiledningssystem enligt ISO 50001 blev Nolato Jaycare i Storbritannien. Ett datorbaserat system gör det möjligt att kontinuerligt följa energiförbrukningen för infrastruktur och produktionsutrustning. Under året gjordes även investeringar i energieffektiva formsprutningsmaskiner och kylsystem. En annan viktig åtgärd var utbildning av personalen kring energibesparing.

Förutom effektivare energianvändning bidrar ISO 50001 till minskad klimatpåverkan. En annan fördel med ledningssystemet är att Nolato Jaycare visar hur man uppfyller den engelska lagstiftningen ESOS (*Energy Savings Opportunity Scheme*).

genomförts under de senaste åren. Utredningarna visar i stort sett alltid på goda möjligheter att spara energi. Det rör sig ofta om optimering av ventilation, kylning, belysning och tryckluft. Inom ramar för EU:s energieffektiviseringsdirektiv kommer vi att fortsätta med energikartläggningar och relevanta åtgärder.

- ♦ Införande av certifierade energiledningssystem (ISO 50001) vid enheterna i Storbritannien.
- ♦ Hydrauliska formsprutor som byts ut mot elektriska maskiner ökar energieffektiviteten och minskar hanteringen av hydrauloljor.
- ♦ En dopningsrobot hos Nolato Med-Tor, som nu varit i drift något år, sparar betydande mängder energi.
- ♦ Utbyte av belysning till LED-lampor. Installation av sensorer för belysning.
- ♦ Produktionsplanering för att utnyttja utrustningarna så effektivt som möjligt och stänga ner utrustningar när de inte används.
- ♦ Kortare cykeltid hos pressar minskar energianvändningen.
- ♦ Åtgärder för att minimera kassationer och omkörningar, något som samtidigt bidrar till minskad energiförbrukning.
- ♦ Utbildningsinsatser och detaljerad övervakning av energiförbrukningen engagerar medarbetarna i att spara energi.

Utsläpp till atmosfären

Utsläpp av klimatpåverkande gaser

Nolatos utsläpp av den klimatpåverkande gasen koldioxid orsakas av energianvändningen, transporter av råvaror och färdiga produkter samt av en mängd indirekta aktiviteter hos koncernens leverantörer och kunder.

Redovisningen av utsläppen av koldioxid omfattar den direkta och indirekta energianvändningen. Utsläppen från transporter, tjänsteresor, leverantörer och användare av Nolatos produkter är inte obetydliga men har ännu inte kvantifierats. I samband med en ny upphandling av transporttjänster kommer vi att få bättre tillgång till utsläppsdata, vilket kommer att redovisas i kommande hållbarhetsrapporter.

Under 2015 släppte Nolatos produktionsanläggningar ut 57 000 ton (62 000 koldioxid, varav mindre är tre procent

orsakades av användningen av fossila bränslen. Övriga utsläpp av koldioxid uppstod framförallt vid produktionen av el och fjärrvärme i de länder vi är verksamma. I länder som Kina, USA och Ungern används kol i stor utsträckning för elproduktion, något som orsakar betydande utsläpp av koldioxid och som får stort genomslag i koncernens koldioxidavtryck. Där det är möjligt att påverka utsläppen genomförs åtgärder, exempelvis:

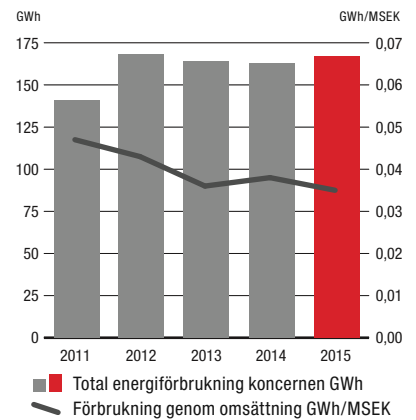
- ♦ Genom att köpa in ”grön el” till verksamheten i Ungern minskade de indirekta utsläppen av koldioxid med närmare 11 000 ton. Inköp av fossilfri el påbörjades under hösten 2015 i Storbritannien och har redan minskat utsläppen med cirka 4 000 ton. Åtgärden kommer att få full effekt under 2016.
- ♦ Fortsatt arbete med åtgärder för energieffektivisering, bland annat energikartläggningar och införande av ISO 50001.
- ♦ Utfasning av eldningsolja och installation av värmepumpar eller biobränslen.
- ♦ Minskad kassation och minskade avfallsmängder.
- ♦ Inköp av bränslesnålare fordon och förbättrad logistik.
- ♦ Nolato Jaycare har skrivit på ett nationellt avtal för att motverka klimatförändringar (*Climate Change Agreement*). Avtalet gäller energiintensiv industri och genom att minska energianvändningen kan deltagande företag få reducerade avgifter enligt ett Brittiskt system som kallas *Climate Change Levy*.
- ♦ Nolato Jaycare deltar via branschföreningen för plastindustrin (British Plastics Federation) och har exempelvis tillgång till verktyg för att beräkna och minska sin klimatpåverkan.

Andra utsläpp till atmosfären

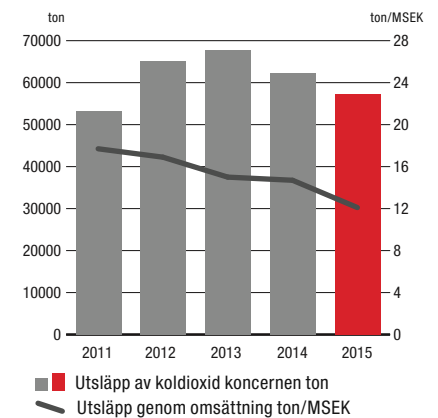
Användningen av cirka 280 ton färger, lacker och lösningsmedel gav upphov till utsläpp av VOC (Volatile Organic Compounds) om cirka 55 ton (114). Huvuddelen av lackerna och lösningsmedlen används vid lackering av mobiltelefoner i Beijing. En ny reningsutrustning bidrog till att utsläppen halverades under året.

Det finns drygt 2,7 ton ozonnedbrytande ämnen (HFC) i luftkonditioneringsutrustningar och annan utrustning vid ett tiotal produktionsenheter. Några mindre läckage inträffade under året, vilka motsvarade cirka 4 procent av den installerade

Energiförbrukning

Utsläpp av koldioxid CO₂

mängden. Utsläppen av svaveldioxid och kväveoxider var låga och uppgick till 5 ton (3). Utsläppen av stoft och luktväsende ämnen är normalt försumbara men ett klagomål på dålig lukt förekom vid anläggningen i Beijing. Lukten kan kopplas till ett system för recirkulering av vatten som används i en reningsanläggning för lösningsmedelsutsläpp. Åtgärder har vidtagits för att minska olägenheten för grannarna.

Råvaror och kemikalier

Vid produktionsprocesserna användes under 2015 cirka 30 000 ton polymera material. Mer än 96 procent utgjordes av plaster och resten av syntetiskt gummi. Här rör det sig om silikon- och latexgummi som används i produkter inom medicinteknik. Andra material som används i storleksordningen 1 100 ton/år är färger,

lack, lösningsmedel och metaller.

I ett antal av koncernens produkter är det krav från kunden att polymeren ska utgöras av jungfrulig råvara. Detta gäller framförallt läkemedelsförpackningar och medicintekniska produkter. Intresset för återvunnen plast finns dock hos en del kunder, exempelvis för användning i vissa modeller av mobiltelefoner.

Under året var mängden återvunnen plast 200 (300) ton och det finns flera pågående kundprojekt där målsättningen är att öka andelen återvunnet material. Vi ser också ett intresse att minska polymeranvändningen i vissa produkter, något som är fördelaktigt både ur kostnads- och miljösynpunkt.

En miljöaspekt som rör de flesta av koncernens bolag är kundernas krav på att produkterna inte får innehålla vissa utpe-

kade kemiska ämnen. Vidare har intresset för konfliktmineral ökat (se Ordförklaringar och definitioner).

Kemiska substanser som identifieras av kunderna, och/eller som identifierats som kandidater för riskreduktion i kemikalielagstiftningen REACH, är prioriterade. I praktiken innebär detta att ett fåtal kemiska ämnen är föremål för utfasning eller andra riskreducerande åtgärder. Det rör sig exempelvis om mjukgörande ftalater i plaster.

Lösningsmedelsbaserade lacker är ett annat område där det är fördelaktigt ur hälso- och miljösynpunkt att byta till vattenbaserade produkter. Våra ambitioner kolliderar i bland med kundernas krav på produkternas finish men här pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Ny reningsanläggning bidrar till bättre luft i Beijing

*Ur Nolato Magasin
oktober 2015*

Den dåliga luftkvaliteten i Beijing har en längre tid fått stor uppmärksamhet och många som bor i staden är bekymrade över hur föroreningarna påverkar livskvaliteten och hälsan.

Trafiken och de koleldade kraftverken anses som viktiga orsaker till problemen och det vidtas en rad åtgärder för att på sikt minska utsläppen.

Som ett led i detta arbete har myndigheterna skärpt kraven på utsläppen från industriella anläggningar. Vid Nolatos fabrik i Beijing har olika åtgärder genomförts för att reducera utsläppen från lackeringen av mobiltelefonkomponenter.

– Den viktigaste åtgärden så här långt har varit att ersätta äldre reningsutrustning med effektivare reningsmetodik, säger

Jörgen Karlsson, som är vd i Nolato Beijing och sedan många år bor med sin familj i Beijing.

Under 2014 investerades därför i en ny reningsutrustning, något som kommer att få fullt genomslag genom en betydande minskning av utsläppens storlek under 2015.

– Vår satsning på avancerad reningsteknik har verkligen uppskattats. Vi fick bland annat besök av TV, som gjorde ett detaljerat reportage om hur reningsanläggningen fungerade, berättar Jörgen Karlsson.

– Vi räknar med att anläggningen tar hand om över 95 procent av utsläppen från lackeringen, vilket känns som ett bra strå till stacken att förbättra Beijings luftkvalitet. ■

Vattenfrågor

Ur ett globalt perspektiv har vattenfrågorna blivit allt viktigare och för Nolato är det viktigt beakta koncernens vattenfotavtryck. Vi använder kommunalt vatten till rengöring, sanitära ändamål och kylning. Under 2015 förbrukades 179 300 kubikmeter (170 700) vatten till en kostnad av cirka 2,5 MSEK (2,0).

Vid flertalet av Nolatos enheter finns system för att minska vattenförbrukningen, exempelvis slutna system för kylvatten till formsprutor och andra utrustningar.

Det förekommer dock några processer där förbrukningen är förhållandevis hög. Detta gäller tillverkningen av produkter i latexgummi i Torekov, som står för cirka 15 procent av den totala förbrukningen.

Drygt 5 500 personer arbetar vid Nolato Beijing och detta återspeglar sig i att enheten står för drygt 60 procent av koncernens vattenförbrukning. Staden Beijing är identifierad som ett vattenbristområde och vi vidtar kontinuerliga åtgärder för att minska vattenanvändningen.

Utsläppen av föroreningar till avloppsvatten är begränsade och utgörs framförallt av sanitärt vatten. Alla produktionsenheter är anslutna till kommunala avloppsreningsverk.

I Torekov har vi genomfört undersökningar för att identifiera substanser i avloppsvattnet som orsakar nitrifikationshämning och som eventuellt kan störa processerna i kommunens reningsverk. Så här långt har arbetet inte gett önskat resultat och försöken med rening av vattnet med hjälp av UV-ljus har inte lyckats.

Avfall

Avfallsmängden under året uppgick till 5 000 ton (4 400), varav mängden farligt avfall utgjorde 8 procent (9).

Sett i ett tioårsperspektiv har hanteringen av avfallet förändrats i grunden. Allt mindre mängd avfall hamnar på deponi och andelen som återvinns som material har ökat på ett betydande sätt.

Nolatos bolag arbetar målmedvetet med många konkreta åtgärder för att förhindra uppkomsten av avfall, förbättra avfallshanteringen och öka återvinningen. Systematiken i ISO 14001, lean manufacturing och 5S är viktiga verktyg för åtgärder i detta arbete.

Ungefär 60 procent (49) av avfallet återvanns som material och 14 pro-

cent (25) som energi. Deponeringen av avfall visar en nedåtgående trend och till detta bidrar bland annat Nolato Jaycares enheter i Storbritannien på ett positivt sätt. Nolato Jaycare har också genomfört åtgärder som minskar mängden förpackningsmaterial hos kunden, dvs material som annars kunden måste ta hand om som avfall.

Kostnaderna för den externa hanteringen av avfallet uppgick under året till 3,4 MSEK (2,9).

Transporter

Under 2015 genomfördes ett antal åtgärder för att minska miljöpåverkan av gods-transporter och tjänsteresor:

- ▶ I samband med en central upphandling av transporttjänster, som genomfördes 2015, gavs hållbarhetsfrågorna hög prioritet. Förutom minskad miljöpåverkan förväntar vi oss bättre underlag för beräkningar av transporterens klimatpåverkan.
- ▶ I samband med byten av fordon och tjänstebilar väljs modeller med lägre bränsleförbrukning, exempelvis hybridbilar.
- ▶ Nolato Cerbo har ökat användningen av tågtransporter för formar som tillverkas i Kina och transporteras till Sverige.
- ▶ Användningen av videokonferenser har ökat.
- ▶ Ökad fyllnadsgrad i lastbilarna och koordinerade transporter.
- ▶ Bulkhantering i stället för hantering av material i säckar minskar transportererna
- ▶ Smarta förpackningslösningar hos Nolato Jaycare minskar antalet transporter mellan Storbritannien och Italien.

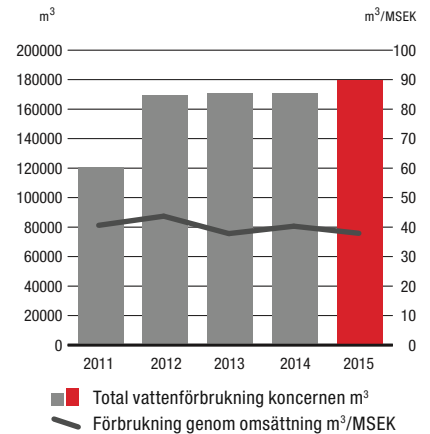
Fortsatt miljöanpassning av produkterna

I samarbetet med kunderna arbetar vi med konceptutveckling, design, materialval, konstruktion, prototyper, produktionsverktyg, volymproduktion och vidareförädling.

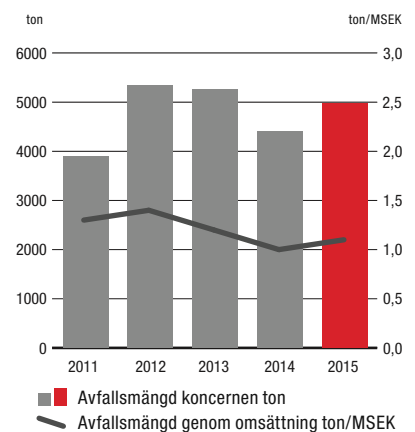
Produkternas miljöprestanda har blivit allt viktigare och det gäller bland annat mobiltelefoner, komponenter till fordon, vitvaror och motorsågar samt läkemedelsförpackningar och medicintekniska produkter.

Ur ett affärsstrategiskt perspektiv är det viktigt för oss att vara aktiva inom miljöanpassad produktutveckling, inte minst med tanke på de mål som vissa företag har satt kring utfasning av fossilbaserad plast-

Vattenförbrukning

Avfallsmängd

råvara. Här är några exempel på projekt och existerande produkter:

- ▶ Nolato Gota och Nolato Lövepac tillverkar komponenter till Volvo Cars motorfamilj Drive-E. Motorerna är cirka 20 procent mer energieffektiva än sina föregångare.
- ▶ Nolato Hertila tillverkar whiteboard-pennor av återvunnen plast.
- ▶ För kunderna inom mobiltelefonbranschen är hållbarhetsfrågorna allt viktigare. Vid Nolatos enhet i Kina genomförs flera projekt kring ökad användning av återvunnen plast och vattenbaserade lacker. Andra åtgärder är att minska användningen av miljöfarliga kemikalier i produkterna och i lacken.
- ▶ Hos Nolato Plastteknik undersöker man möjligheterna att ersätta förkromning av plastdetaljer med annan teknik. Vidare fortsätter man att ersätta aluminium med plast i fordonskomponenter.
- ▶ Plaster ersätter andra material i fordon, hushållsmaskiner och motorsågar. Resultatet blir exempelvis minskad vikt och bränsleförbrukning. Sådan produktutveckling sker bland annat vid Nolato Plastteknik och Nolato Gota.
- ▶ Nolato Jaycare i Portsmouth tillverkar

behållare för att ta hand om riskavfall inom sjukvården (Sharpak) och målet är att globalt etablera Sharpak som det främsta valet för klinisk avfallshantering.

- ▶ Nolato MediTors miljöanpassade andningsblåsor ger lägre polymeranvändning och minskat koldioxidavtryck. Bolaget erbjuder även ftalatfria andningsblåsor.
- ▶ Nolato deltar i utvecklingen av produkter inom miljöteknik, exempelvis bränsleceller.
- ▶ Nolato Lövepac har utvecklat miljövänliga fallor för vägglöss. I stället för bekämpningsmedel används ”strips” med mörka skrymslen som lössen söker sig till och där möter sitt öde då de exponeras för kiseldioxid från alger.
- ▶ Nolato Cerbo tillverkar läkemedelsförpackningar (SC Light Caps) med mindre mängd plast och därmed lägre koldioxidavtryck.
- ▶ Lövepac Converting samarbetar med forskare vid utvecklingen av produkter som består av zirkoniumdioxid. Zirkoniumdioxid är en keram som är extremt slitålig, motstår kemikalier, har naturlig skönhet och en exceptionellt jämn yta. Dessutom är materialet fullständigt biokompatibelt, vilket innebär att den som

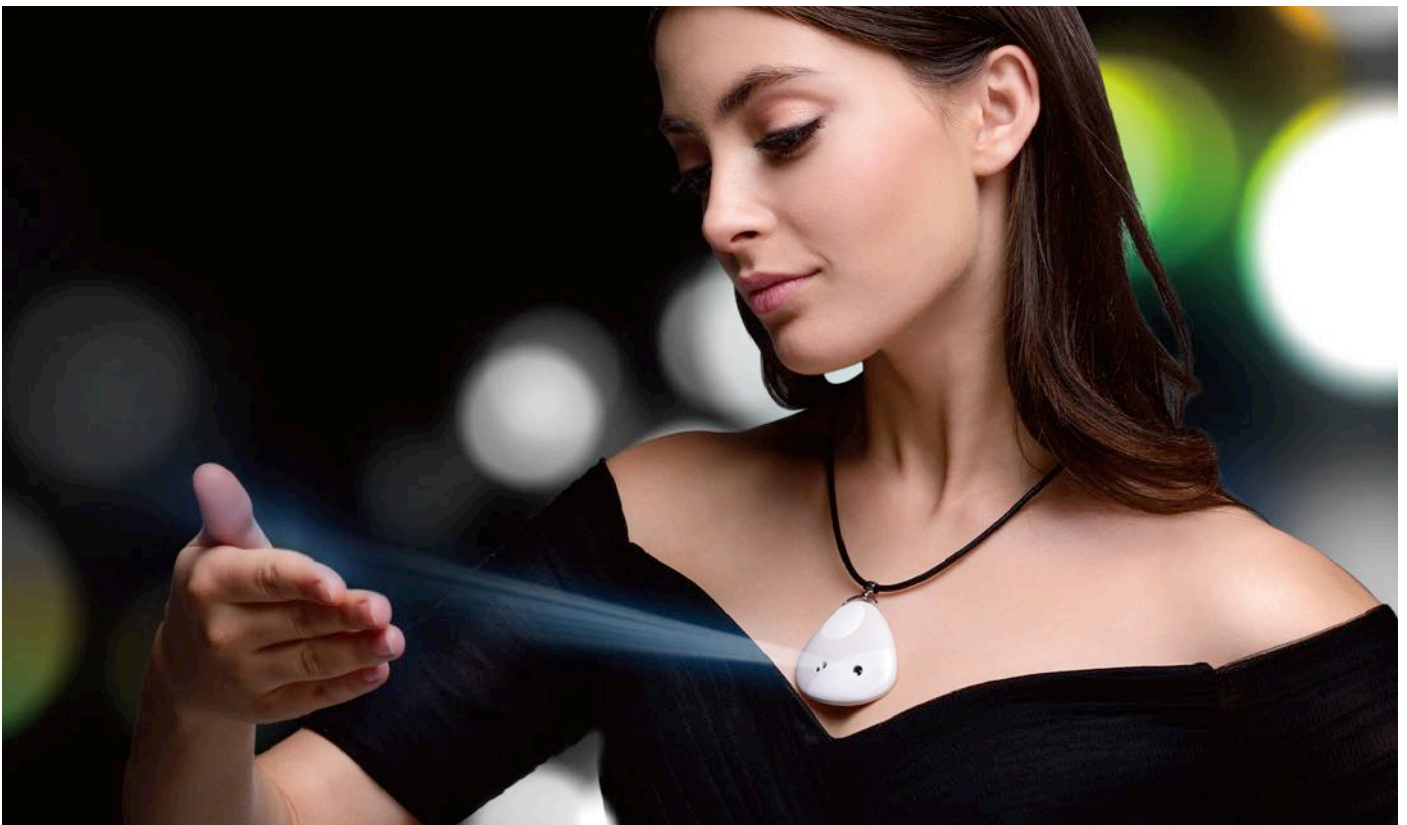
bär något som är tillverkat i zirkoniumdioxid inte riskerar allergiska reaktioner. Under 2015 presenterades materialet i form av ett smycke vid elektronikmässorna i Las Vegas och Barcelona. Smycket Miragii är en högteknologisk wearable, fylld med avancerad elektronik och funktioner för den som vill lämna sin telefon kvar i väskan. Smycket vibrerar när telefonen ringer och vill man veta vem det är, så kan man få informationen projicerad i sin hand. Man kan till och med svara på samtalet med hjälp av en integrerad, löstagbar handsfree.

Olyckshändelser

I samband med ett inbrott vid Nolato Gota förstörde koppartjuvar en transformator som innehöll transformatorolja. Cirka 500 liter olja läckte ut i marken och till dagvattennätet. Små mängder nådde ett vattendrag i närheten.

I samverkan med de lokala myndigheterna genomfördes en välorganiserad saneringsinsats och några bestående skador på mark och vatten uppstod inte. Ungefär 10 ton förorenade jordmassor skickades iväg för destruktion.

Det högteknologiska hängsmycket Miragii tillverkas i zirkoniumdioxid, en slitålig och biokompatibel keram från Nolato.

Socialt ansvar

Global verksamhet

Under 2015 var medelantalet anställda 7 759 (8 022). Ungefär tre fjärdedelar av medarbetarna finns vid Nolatos enheter i Kina. Andra länder där vi har många medarbetare är Sverige och Ungern.

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och vi är övertygade om att synsättet bidrar till att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla engagerade och kompetenta medarbetare. Samtliga enheter är helägda av koncernen och följer fullt ut riktlinjerna i Nolatos Grundbultar och uppförandekod. Det praktiska arbetet med personalfrågor i koncernen är decentraliserat. Varje enskilt koncernbolag har därmed ansvar för att hantera dessa frågor på ett sätt som stämmer överens med koncernens riktlinjer och med respektive lands lagstiftning och kultur.

Uppförandekoden ger vägledning

Nolatos uppförandekod ger tydlig vägledning till hur koncernens affärsprinciper och värderingar ska omsättas i praktiken. Den kan betraktas som en etisk kompass som ska följas av samtliga medarbetare, oavsett arbetsplats eller arbetsuppgift. Koden gäller även styrelsemedlemmar samt personer som är engagerade i Nolatos verksamhet via kontrakt eller avtal. Uppförandekoden visar även vad vi förväntar oss av våra leverantörer kring ansvarsfullt företagande.

Alla har rätt att låta sig företrädas

Samtliga anställda i Nolato har rätt att företrädas av fackföreningar, liksom rätt till kollektivavtal. Vid 14 enheter i Sverige och Kina omfattas samtliga de anställda av kollektivavtal. Vid enheterna i övriga länder finns inte några fackföreningar eller kollektivavtal, vilket speglar den normala situationen i dessa länder.

Jämställdhet och motverkande av diskriminering

Inom Nolato bygger jämställdhetsarbetet på uppförandekoden men är praktiken decentraliserat. Det bedrivs enligt de enskilda bolagens jämställdhetsplaner och omfattar aktiviteter som syftar till skapa balans mellan män och kvinnor vid anställning och karriärutveckling samt åtgärder som bland annat skapar möjligheter åt funktionshindrade.

Andelen kvinnor bland de anställda

var under året 53 procent (51). Balansen mellan antalet män och kvinnor varierar mellan olika länder och i Sverige, Storbritannien är det övervikt för manliga medarbetare. I Ungern och Kina råder motsatt förhållande. I Nolatos styrelse är andelen kvinnor 22 procent (30) och i koncernledning 0 procent (0). Bland övriga ledande befattningshavare utgörs cirka 30 av kvinnor, vilket motsvarar 19 procent (24).

I enlighet med åtagandet i uppförandekoden arbetar vi för att motverka diskriminering. En målgrupp är funktionsnedsatta och dessa medarbetare behandlas på samma sätt som andra anställda. Personer med funktionsnedsättning arbetar vid enheterna i Beijing (Kina), Göteborg (Sverige), Newcastle (UK) och Mosonmagyaróvár (Ungern). I Ungern har Nolatos insatser fått stor uppmärksamhet och belönats med flera utmärkelser.

Whistleblowing

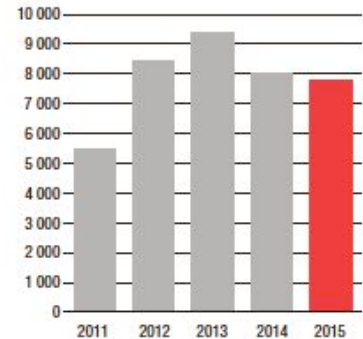
Alla medarbetare har möjlighet att genom Nolatos system för whistleblowing slå larm om allvarliga oegentligheter utan att riskera att bli trakasserade eller motarbetade. Som allvarlig oegentlighet räknas oetiskt eller olagligt beteende, bedrägerier och allvarliga brott mot uppförandekoden, till exempel mutor eller diskriminering av anställda. Under verksamhetsåret identifierades inga allvarliga oegentligheter.

Utbildning och personlig utveckling

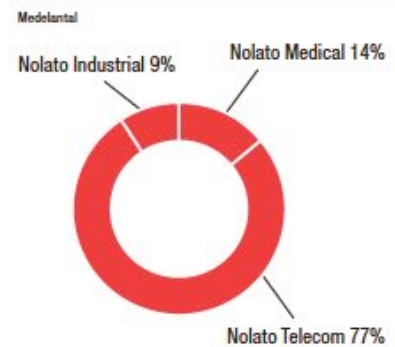
Ett verktyg i personalarbetet är utbildning och vi arbetar bland annat med ledarutveckling samt med ett stort antal riktade utbildningar kring kvalitet, teknik, uppförandekod, hälsa och säkerhet. Under 2015 deltog medarbetarna i utbildningar som sammanlagt omfattade cirka 300 000 (230 000) timmar, vilket motsvarar nästan 39 (30) timmar per anställd. Utbildningsinsatserna var särskilt stora i Kina, Ungern, Sverige och USA. Nyanställda är en viktig målgrupp för informations- och utbildningsinsatser.

Under året deltog cirka 2 600 (1 000) medarbetare i utvecklingssamtal, karriärutveckling eller annan bedömning av den egna arbetsinsatsen. Medarbetarenkäter genomförs regelbundet vid flertalet av koncernens enheter. Frekvensen är i de flesta fall vartannat eller vart tredje år och under 2015 genomfördes sex undersökningar. I Kina och Ungern omfattades

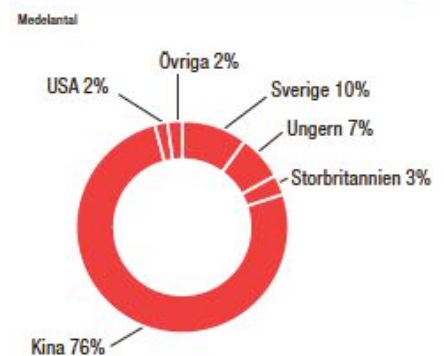
Medelantalet anställda

Anställda per affärsområde

Anställda per land

huvuddelen av medarbetarna. Som helhet upplevdes arbetsklimatet som bra och ett antal konstruktiva förbättringsförslag framställdes av medarbetarna.

Vi gör särskilda insatser i Kina för att attrahera, behålla och utveckla fast och tillfälligt anställda. Aktiviteterna samlas under begreppet Employee Care Program och i programmet ingår bland annat aktiviteter kring hälsa, säkerhet och livsstil, möjligheter att delta i språkundervisning, samt medarbetarenkäter som kompletteras av ett forum där medarbetare får diskutera med bolagets vd.

Hälsa och säkerhet

Det förebyggande arbetsmiljöarbetet är målinriktat och systematiskt. Vi identifierar risker, vidtar lämpliga åtgärder och genomför tekniska förbättringar och utbildningsinsatser. Formella skyddskommittéer finns vid 95 procent av enheterna, vilket motsvarar i stort sett samtliga medarbetare. En viktig del av det systematiska arbetet är införandet av ledningssystem för hälsa och säkerhet (OHSAS 18001). För närvarande är 6 (5) enheter certifierade och ytterligare fyra planerar certifiering inom den närmsta framtiden. I uppförandekoden finns ett åtagande om

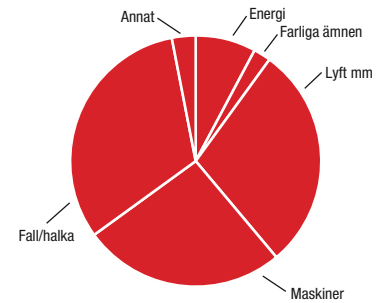
fortsatt införande av OHSAS 18001 vid samtliga enheter.

Under 2015 inträffade 36 (43) arbetsolyckor (Lost Work Case; LWC) som resulterade i en sammanlagd frånvaro om 405 (929) dagar. De vanligaste orsakerna var skador av tunga lyft, repetitivt arbete, maskiner samt fallolyckor, något som i de flesta fallen gav upphov till begränsad frånvaro. Belastningsskador resulterade i några fall i långtidsfrånvaro och jämfört med tidigare var antalet skador som rör muskler och skelett högre. Systemen för registrering av tillbud (near misses) utvecklades vidare och finns nu vid i stort sett samtliga enheter. Under året rapporterades 501 (475) tillbud som utreddes och där korrigerande och förebyggande åtgärder vidtogs.

Utbildningar i miljö och arbetsmiljö är en del av det förebyggande arbetet och omfattade i medeltal 5,1 (4,5) timmar per anställd. Utbildning i Första Hjälp, kemiska hälsorisker, personlig skyddsutrustning, brandskydd och maskinsäkerhet är vanligt förekommande.

Nolato Beijing erhöll under året utmärkelsen Excellent Organization of Safety Production från Beijing Business Development Area.

Orsaker till arbetsolyckor

Arbetsrelaterade olyckor

År	2011	2012	2013	2014	2015
LWC *	28	64	34	43	35
LWC per anställd	0,005	0,007	0,004	0,005	0,004
LWD *	755	616	381	929	405
LWD per anställd	0,1	0,08	0,04	0,1	0,05

LWC = Lost Work Case (frånvaro ≥ 1 dag)
LWD = Lost Work Day (förlorade arbetsdagar)

Att informera besökare och kunder om Nolatos säkerhetsregler är viktigt. Här visar produktionschefen vid Nolato Lövepac, Mattias Leonardsson, hur besökare får tillgång till den skyddsutrustning som ska användas då de vistas i produktionslokalerna.

Hållbar utveckling vid Nolato i Kina

Vid Nolatos anläggning i Beijing har frågor som rör hållbar utveckling hög prioritet, något som bland annat uppmärksammas i form av utmärkelser för säker arbetsmiljö. Under 2015 genomfördes många aktiviteter för att utveckla medarbetarnas kompetens.

Mer än 500 medarbetare deltog under sammanlagt 28 000 timmar i ett webbaserat utbildningssystem med inriktning på Lean manufacturing, kvalitet, säkerhet, ekonomi och andra ämnen. Ett trettiotal personer fick utbildning i engelska och en ny bokklubb intresserade många medarbetare. Olika avdelningar deltog med liv och lust i tävlingar där det gällde att producera den bästa videon kring säker arbetsmiljö och bra uppträdande på arbetsplatsen.

Employee Care Program utvecklades vidare med utökad kommunikation mellan företagsledningen och medarbetarna, förbättrad matsal och måltider, tillgång till sportanläggning samt ett antal sociala aktiviteter. Bland annat deltog mer än 1.000 personer i dagsutflykter till centrala Beijing. Pausgymnastik är sedan länge ett viktigt inslag i arbetet.

Sedan flera år har Nolato engagerat sig i elever och lärare på en skola i ett fattigt område cirka fyra timmar från Beijing. Skolan har cirka 100 elever i årskurserna 1-6. Inom Building Hope Together har Nolato bland annat bidragit med datorer och annat som förbättrar undervisningen och elevernas situation. Under 2015 fick barnen nya madrasser, kuddar, täcken och sängkläder till sina sängar. Enligt uppgift sover de nu så gott att de knappt går att väcka på morgnarna.

Ur Nolato Magasin
oktober 2015

Nolatos själ i ny version med utökad uppförandekod

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande, effektivitet och affärsmässighet. Nu har en ny version av koncernens värdeskrift "Nolatos själ" tagits fram.

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande. Det ligger djupt i själen att företaget ska vara en god arbetsgivare, en omtänksam samhällsmedborgare, ta ansvar för sina handlingar och alltid tillämpa god affärsetik.

– Vi är övertygade om att ett framåtriktat och ansvarsfullt förhållningssätt inte bara är nödvändigt ur ett hållbarhetsperspektiv, utan också skapar möjligheter och affärsnytta. Särskilt när det kombineras med vårt starka fokus på effektivitet och affärsmässighet, kommenterar Nolatos vd och koncernchef Hans Porat.

I *Nolatos själ* har koncernens grundläggande affärsprinciper och värderingar samlats i form av affärsidé, vision, vägen till visionen och naturligtvis Nolatos Grundbultar. I skriften finns också Nolatos uppförandekod, den etiska kompass som ska följas av samtliga medarbetare i koncernen liksom av styrelsemedlemmar och andra personer som är engagerade i Nolatos verksamhet.

– Den visar också vad vi förväntar oss av våra leverantörer, konstaterar Hans Porat.

Uppförandekoden har byggts ut rejält

jämfört med den första utgåvan av Nolatos själ 2009. De tidigare separata policyerna rörande miljö, kvalitet och information har integrerats i uppförandekoden. Den bygger också på Nolatos åtagande inom ramen för *FN Global Compact*, internationella riktlinjer och konventioner samt standarden för socialt ansvar ISO 26000.

– Vid den här bearbetningen av vår värdeskrift har vi lagt stor vikt vid att verkligen spegla att allt hänger ihop, berättar Hans Porat. Vi skapar en hållbar framtid genom att ta ansvar för hela vår verksamhet, där såväl finansiella som icke-finansiella faktorer samverkar och skapar en helhet som leder oss framåt. ■

BAKGRUND: Nolatos själ

Värdeskriften *Nolatos själ* finns på svenska, engelska, tyska, franska, ungerska, mandarin, rumänska och malay. Den finns för läsning direkt på skärmen eller som pdf-fil för nedladdning på nolato.se/hallbarhet.

Affärspartners och andra intressenter

God affärsetik ska tillämpas

I enlighet med Nolatos uppförandekod och den tionde principen i *Global Compact* ska våra affärprinciper kännetecknas av integritet och ansvarstagande. Av uppförandekoden framgår det att Nolato:

- ▶ Inte erbjuder eller tar emot gåvor, förmåner eller betalningar som kan påverka, eller uppfattas att påverka, objektiviteten i mottagarens beslut eller som bryter mot lagstiftning och/eller lokala seder.
- ▶ Undviker situationer där lojaliteten mot företaget kan komma i konflikt med personliga intressen.
- ▶ Följer konkurrenslagstiftningen och verkar för rättvis konkurrens.
- ▶ Säkerställer att medarbetare, utan risk för personliga konsekvenser, kan slå larm om väsentliga oegentligheter inom företaget.

För ett globalt företag är dessa frågor komplexa och synen på vad som är normala affärprinciper varierar mellan olika länder och kulturer. Inom koncernen används följande metoder för att styra och följa upp hur den goda affärsetiken tillämpas:

- ▶ Nolatos uppförandekod gäller alla och ledningarna för koncernens bolag har ansvaret att föra värderingarna vidare inom sina organisationer.
- ▶ Vi följer löpande upp kostnader, utgifter och intäkter.
- ▶ Vi är särskilt uppmärksamma på etiska frågor i relationer med affärspartners. Normal affärssed i varje land ska beaktas, men om affärprinciperna inte stämmer överens med Nolatos uppförandekod så ska vi avstå från affären eller vidta andra relevanta åtgärder.
- ▶ Med hjälp av checklistor från *Global Compact* gör vi årliga utvärderingar hur bolagen arbetar för att motverka mutor. Utvärderingen för 2015 visar att Nolatos uppförandekod styr arbetet och bolagen är fortsatt aktiva för att motverka korruption. De har bland annat etablerat detaljerade policys och riktlinjer kring gåvor, representation och omkostnader. Flera bolag rapporterar att de under året utökat sina aktiviteter i leverantörsledet.

- ▶ Ett system för *whistleblowing* är infört inom koncernen, vilket skapar en möjlighet för medarbetare att under sekretess rapportera allvarliga oegentligheter.

Årets utvärdering visar att koncernens bolag arbetar med affärsetiska frågor på samma höga ambitionsnivå som tidigare år. Något fall av mutor, korruption eller kartellbildning identifierades inte under 2015.

Samspel med kunder och leverantörer

Många av Nolatos kunder finns inom branscher där frågor som rör miljö, arbetsmiljö och etik har hög prioritet. Detta gäller exempelvis fordons-, livsmedels-, telekom- och läkemedelsindustrin där kraven på leverantörerna ökar efterhand.

Vi följer utvecklingen med stort intresse och kundkraven bidrar på ett konstruktivt sätt till utvecklingen av vårt hållbarhetsarbete.

Under 2015 rapporterade i stort sett alla enheter kundkrav inom hållbar utveckling (se tabellen nedan). Sett i ett femårs-perspektiv har krav som hänger samman med REACH och RoHS ökat. Det samma gäller krav på uppförandekod. Under de senaste åren har intresset för garantier avseende att det inte förekommer konflikt-mineral (se Definitioner och ordförklaringar) i produkterna varit stort.

Under 2015 granskades 14 av koncernens enheter av kunder inom olika branscher. Sammanlagt rörde det sig om mer än 50 frågeformulär och revisioner. Utfallet blev i huvudsak utmärkt men några kunder uttryckte önskemål om förbättringar. Exempel på ett sådant önskemål rör ftalatfria medicintekniska produkter.

Förutom system för granskningar har några av kunderna etablerat system där leverantören kvalificerar sig för ett certi-

fikat inom hållbar utveckling. Ett exempel är Sony Green Partner, som Lövepac Converting, Nolato Beijing och Nolato Malaysia är kvalificerade för.

Som en del av kraven från kunderna förväntas Nolato att överföra motsvarande krav i vår leverantörskedja. Detta görs genom information om Nolatos uppförandekod och kravspecifikationer, samt olika typer av uppföljningar.

Vi genomförde under 2015 134 (150) granskningar av leverantörer med inriktning på hållbar utveckling. Ungefär 40 av utvärderingarna baserades på frågeformulär och vid knappt 40 tillfällen genomfördes formella revisioner. Utvärderingarna visade inte på några risker avseende miljö och socialt ansvar som inte går att hantera men vi identifierade ett antal områden som bör förbättras.

För att förstärka revisionsarbetet utbildades revisorer i Kina och Storbritannien.

Utvärderingar av leverantörernas hållbarhetsarbete är komplext och tidskrävande. Vi tillämpar därför en riskbaserad modell för vilka leverantörer som väljs ut för granskning. En betydande andel av Nolatos leverantörer utgörs av globala koncerner inom polymer- och kemiindustrin. Sådana företag har ofta ett eget, avancerat CR-arbete och utgör därför inte de primära målen för utvärdering. De detaljerade kriterierna för vilka leverantörer som väljs ut varierar mellan koncernens bolag, men oftast är det nya leverantörer, nyckelleverantörer eller leverantörer med särskilda risker som väljs ut för uppföljning.

Investeringar

Nolatos hållbarhetsarbete analyserades under 2015 av Swedbank Robur och koncernen är fortsatt godkänd enligt bankens kriterier för ansvarsfulla investeringar.

Kundkrav	Andel enheter som rapporterar hållbarhetskrav från kunderna (%)			
	2015	2014	2013	2012
Införa miljöledningssystem	55	53	32	33
Fasa ut farliga kemikalier	40	42	42	48
Efterlevnad av REACH och RoHS	30	37	26	14
Produktrelaterad miljöinformation	65	53	42	57
Följa kundens uppförandekod/CR-frågor	75	79	74	71
Andra krav (inkluderande "konfliktmineraler")	85	58	21	9

Samhällsengagemang

Vi samverkar med de omgivande samhällena på de platser där vi har verksamheter. För Nolato är det viktigt att upprätthålla kontakter med universitet och skolor. Det kan röra sig om ”öppet hus”, studiebesök, examensarbeten, praktik och utvecklingsprojekt. Hälften av enheterna hade kontakter med skolor och universitet. Fler än tusen elever och studenter gjorde under året studiebesök vid våra produktionsanläggningar eller fick möta Nolato i

samband med presentationer för studenter kring framtida arbetsmöjligheter. Vidare genomfördes examensarbeten och praktik vid våra anläggningar. Nolato hade under 2015 fortsatt samverkan i hållbarhetsfrågor med Internationella Miljöinstitutet (IIIEE) vid Lunds Universitet.

I Ungern har anställningen av medarbetare med olika typer av funktionsnedsättning utvecklats vidare. Personer som är syn- och hörselskadade har genom anställningen fått ökad livskvalitet, sam-

tidigt som de gör utmärkta arbetsinsatser i bolagets produktion. Funktionsnedsatta arbetar också vid våra enheter i Kina och på andra platser.

Nolato ger ekonomiska stöd till skolor, sjukvård, idrottsklubbar och samhällsaktiviteter och i många fall är engagemanget långsiktigt och engagerar många av våra medarbetare. Ett exempel är Building Hope Together i Kina där vi under de tre senaste åren engagerat oss i en skola i ett fattigt område.

HÅLLBARHET I PRAKTIKEN

*Ur Nolato Magasin
oktober 2015*

Pedagogisk trädplantering i Mosonmagyaróvár

Vad gör man när man vid en utbyggnad tvingas hugga ner träd? Planterar nya, naturligtvis. Och varför då inte slå två flugor i en smäll och visa barn från den lokala skolan hållbarhet i praktiken?

Vid den nyligen avslutade utbyggnaden av Nolatos ungerska fabrik i Mosonmagyaróvár var man tvungna att fälla träd som stod där de nya byggnaderna skulle uppföras. I samband med detta beslöt ledningen för Nolato Hungary att man skulle plantera inte bara ett utan fyra träd för vart och ett som hade fällt.

En del av de nya träden skänktes till stadens parker och planterades där, medan resten planterades på grönytorna runt fabriken.

För att göra planteringen av träden lite

mer pedagogisk bjöd man in andraklassare, som fick lite praktisk hållbarhetsundervisning.

– Barnen fick hjälpa till lite med planteringen och sen titta runt inne i vår fabrik, berättar Norbert Meleg, som är chef för försäljning och administration. Vi förklarade vikten av att företag är hållbara och hur Nolato arbetar med sådana frågor – allt anpassat till skolbarnens nivå.

Barnens besök blev mycket lyckat och de fick med sig fina upplevelser att arbeta vidare med i skolsalen. ■

Ekonomiskt ansvar

Nytt rekordår

2015 var för fjärde året i rad det bästa året hittills för Nolato med både omsättnings- och resultatrekord. Vår omsättning uppgick till 4.726 MSEK (4.234) med ett rörelseresultat (EBITA) på rekordhög 570 MSEK (470). Det motsvarar en marginal på 12,1 procent jämfört med 11,1 procent året dessförinnan.

Framgången bygger på två viktiga delar i vår strategi. För det första att vi under ett flertal år arbetat med en målmedveten ompositionering av Nolato från att vara en kontraktstillverkare till att bli en högteknologisk partner till våra kunder. För det andra ett ständigt pågående förbättringsarbete inom lean manufacturing, som syftar till att kunna erbjuda våra kunder effektiva produktionssystem i världsklass. Det var därför extra glädjande att ett av våra företag tilldelades Svenska Leanpriset 2015. Att vinna svenska mästerskapen i lean manufacturing är mycket hedrande och visar att vårt målmedvetna arbete med att skapa effektiva produktionssystem och administrativa processer ger resultat.

Hållbar utveckling och ekonomi

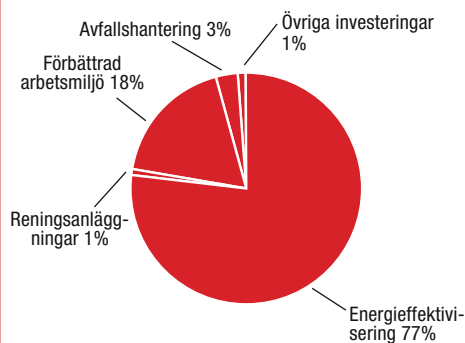
Under verksamhetsåret investerade Nolato 15,0 MSEK (23,7) i åtgärder som bidrar till minskad miljöpåverkan och bättre arbetsmiljö. De största investeringarna gjordes i system och utrustningar för energieffektivisering samt för ökad säkerhet på arbetsplatserna.

Miljökostnaderna uppgick till 13,6 MSEK (12,2) och domineras av utgifter för driften av reningsanläggningar, omhändertagande av avfall, intern administration, samt avgifter till myndigheter och certifieringsbolag. Under året genererade miljöförbättrande åtgärder kostnadsbesparingar på 3,7 MSEK (4,1). Besparingarna uppkom framförallt genom effektivare energianvändning och ökad återvinning av produktionsavfall. Kostnaden för vatten och avlopp uppgick till 2,0 MSEK (2,0) och energikostnaden var 128 MSEK (119).

Finansiella nyckeltal

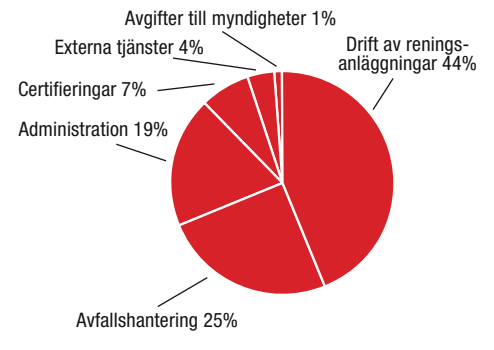
MSEK (om inte annat anges)	2015	2014	2013
Nettoomsättning	4 726	4 234	4 522
Rörelseresultat (EBITA)	570	470	427
EBITA-marginal %	12,1	11,1	9,4
Resultat efter finansiella poster	555	462	403
Resultat efter skatt	420	364	314
Avkastning på sysselsatt kapital %	29,6	28,4	26,7
Avkastning på eget kapital %	25,3	25,0	24,9
Kassagenerering	52	28	82
Soliditet %	54	54	52
Resultat per aktie SEK	15,97	13,84	11,94
Utdelning per aktie	10,00	8,50	8,00
Medelantal anställda	7 759	8 020	9 357

Investeringar i miljö och arbetsmiljö

Procentuell andel av koncernens investeringar i miljö och arbetsmiljö.

Kostnader för miljö och arbetsmiljö

Procentuell andel av koncernens kostnader för miljö och arbetsmiljö.

Ekonomiskt värde för intressenter

Intressent	2015	2014	2013	Kommentar
Leverantörer	2 752	2 166	2 438	Ersättning för material och tjänster (råmaterial och förbrukningsmaterial)
Anställda	1 250	1 112	1 095	Löner och förmåner
Aktieägare	263	224	210	Utdelning
Kreditgivare	7	10	11	Räntekostnader
Samhället	135	98	89	Redovisad effektiv skatt koncernen
Summa	4 407	3 610	3 840	

Ekonomiskt värde för intressenter

Nolatos verksamhet skapar ett ekonomiskt värde som fördelas mellan olika intressenter. Det rör sig exempelvis om

leverantörer, anställda, aktieägare, kreditgivare och samhället. Se även sidan 20 för mer information om skapat värde för intressenterna.

Risker inom hållbar utveckling

I Nolatos strategi ingår att genom aktiv och planerad riskhantering fortlöpande minimera riskerna i verksamheten, samtidigt som vi tillvaratar de affärsmöjligheter som ett kontrollerat risktagande innebär. Huvudsakliga inslag i riskhanteringen är identifiering, värdering, styrning, rapportering, övervakning och kontroll. För olika typer av väsentliga risker finns rutiner för att acceptera, reducera eller eliminera risken.

I Nolatos årsredovisning för 2015 ges detaljerad information om operationella och finansiella risker. Inom hållbarhetsområdet har vi identifierat ett antal risker som kan ha betydelse för koncernens finansiella ställning. Mer krävande miljölagstiftning, skatter, avgifter och andra krav inom miljöområdet kan orsaka betydande kostnader för industriella verksamheter. Även ur ett affärsmässigt perspektiv finns det risker kring miljö och socialt ansvar som uppmärksammats under senare år, framförallt med fokus på egen verksamhet eller leverantörers produktion. Nolato gör regelbundet riskbedömningar i de länder där vi har verksamhet. Målsättningen är att så tidigt som möjligt identifiera nya risker och/eller kostnader inom miljö, etik och socialt ansvar.

Hållbar utveckling innebär samtidigt många möjligheter för Nolato och genom att integrera frågorna i det strategiska arbetet, produktutvecklingen och marknadskommunikationen försöker vi aktivt ta tillvara dessa möjligheter.

Miljölagstiftning

Nolatos produktionsenheter har de tillstånd som krävs för verksamheterna och några mer omfattande ansökningar om förnyelse av tillstånd är inte planerade under 2016. I Beijing, Kina introducerades skärpta myndighetskrav kring luftföroreningar. Vi mötte de nya kraven genom att under 2014 installera av en avancerad reningsanläggning som minskar lösningsmedelutsläppen. Med tanke på luftföroreningsituationen i Beijing kvarstår risken att kraven på miljöområdet ökar efterhand.

Koncernens enheter uppfyller, där det är tillämpligt, kraven i kemikalielagstiftningen REACH, produktlagstiftningen RoHS, producentansvar för förpackningsavfall, lagstiftningen kring kemikalier (CLP), samt annan relevant lagstiftning inom

miljö och arbetsmiljö. Vi ser för närvarande inga ökande risker med avseende på ny eller förändrad lagstiftning. Nolato omfattas av EU:s energieffektiviseringsdirektiv och under de kommande åren kommer kompletterande energikartläggningar att genomföras. Detta är förenat med kostnader men samtidigt är erfarenheten att det finns goda möjligheter till energieffektivisering och möjligheter till kostnadsbesparingar.

Förorenad mark och farliga ämnen i byggnader

Någon förekomst av förorenad mark är inte känd och det finns inte några krav på undersökningar eller saneringsåtgärder. I Sverige har tre av anläggningarna blivit klassificerade enligt miljömyndigheternas Mifo-metodik för förorenad mark. Riskbedömningen är av administrativ karaktär och bygger inte på faktiska provtagningar av mark och grundvatten. Samtliga anläggningarna ligger i den lägsta riskklassen och är inte prioriterade av myndigheterna för ytterligare undersökningar eller åtgärder.

Farliga ämnen som asbest förekommer i några enstaka byggnader och föranleder endast åtgärder i samband med större ombyggnader eller renoveringar. Förekomsten är dokumenterad och statusen inspekteras regelbundet. Under året sanerades kvarvarande asbest vid en av de svenska anläggningarna. PCB-inventering har genomförts i de svenska verksamheterna där mindre mängder av de miljöfarliga ämnena identifierades. Sanering har genomförts enligt den svenska miljölagstiftningen.

Miljöanpassning av produkter

Intresset för miljöanpassade produkter ökar i samhället och en affärsmässig risk kan vara att företagets sortiment innehåller produkter som av hälso- eller miljöskäl inte accepteras av kunderna. Som tidigare nämnts i hållbarhetsredovisningen har plasternas fossila ursprung ifrågasatts av olika intressentgrupper. Vidare har förekomsten av mikroskopiska plastpartiklar i världshaven fått uppmärksamhet. Som leverantör har Nolato vissa möjligheter att möta denna risk men då de flesta produkterna tillverkas på uppdrag av kunderna måste utvecklingsarbetet ske i samspel med dem.

Vi följer kontinuerligt utvecklingen för att kunna initiera utbyte av farliga ämnen, introduktion av mer miljöanpassade polymerer, samt utveckling av nya produkter. Vi har även ett koncernövergripande mål kring miljöanpassad produktutveckling. Vi följer utveckling av plaster från förnybara material med stort intresse.

Klimatrelaterade risker

En av koncernens anläggningar är lokaliserad till ett område där framtida klimatförändringar kan orsaka skred (Göteborg). Vi följer här de risk- och sårbarhetsanalyser som utförs av myndigheterna.

Klimatförändringen är viktig för Nolato och på sidan 13 ges en översikt av hur koncernen arbetar med att minska sitt koldioxidavtryck. Samtidigt gäller det att ha beredskap för hur klimatförändringarna kan komma att påverka verksamheten ur ett ekonomiskt perspektiv. Det kan röra sig om skador på anläggningar och infrastruktur, men också aspekter som rör tillgång till råvaror, förhållanden hos leverantörer och förändrat kundbeteende. Skatter, avgifter och utsläppsbegränsningar kan naturligtvis också påverka Nolato.

Affärsetik

Bristande affärsetik kan skada Nolatos rykte och affärsverksamhet. Som framgår av informationen på sidan 20 arbetar vi på flera olika sätt – bland annat inom ramarna för UN Global Compact – för att förebygga korruption och andra oegentligheter.

Mänskliga rättigheter

Kränkande av mänskliga rättigheter vid koncernens bolag eller hos våra leverantörer kan skada koncernens rykte och affärsverksamhet. Nolatos uppförandekod gäller på samma sätt över hela världen och genom information, utbildning, interna regelverk och uppföljning främjar vi skyddet av mänskliga rättigheter.

Energikostnader

Risken att kostnaden för energi stiger och väsentligt påverkar lönsamheten på ett negativt sätt och inom Nolato gäller detta främst inköp av el. Risken för negativa följder av stigande elpris hanteras genom att koncernen tecknar fastprisavtal för mellan 20 och 80 procent av de kommande fyra till tolv kvartalens behov.

Många aktiviteter under ett år

Arbetet med ständiga förbättringar utgör grunden i vårt hållbarhetsarbete och här ges exempel på initiativ och aktiviteter vid Nolatos enheter i hela världen. Mer att läsa om olika åtgärder för hållbar utveckling finns på andra ställen i hållbarhetsredovisningen.

Sverige

- ▶ Nolato Polymer har genomfört en energikartläggning som visar goda möjligheter till ökad energieffektivitet.
- ▶ Nolato MediTech i Hörby och Lomma arbetar vidare med *Medical Excellence* och fick utmärkelsen *Svenska Leanpriset 2015* för sitt arbete. Sammanlagt har 3.600 förbättringsförslag implementerats. Nolato MediTech genomförde flera aktiviteter för att informera studenter om branschen och verksamheten, exempelvis ARKAD vid Lunds Universitet (LTH), Framtidsnatten i Hörby och Industrinatten i Malmö. Fler än 900 studenter fick ta del av informationen.
- ▶ Nolato Silikonteknik i Hallsberg fortsatte arbetet med ständiga förbättringar, bland annat utbildning av hela personalen i förbättrad avfallshantering.
- ▶ Nolato MediTor i Torekavle avslutade den sista fasen i installationen av en ny dopningslinje. Den nya linjen ger effektivare produktion och betydande energibesparingar. En energikartläggning genomfördes.
- ▶ Nolato Gota i Götene certifierades enligt OHSAS 18001. Bulkhantering av de största råvarorna minskade antalet transporter. Installation av moderna hybridformsprutor minskar energianvändningen.
- ▶ Nolato Lövepac i Skånes Fagerhult har oljeeldningen ersatts med ett jordvärme-system, något som minimerar utsläppen av koldioxid. Bolaget erhöll utmärkelsen *Volvo Cars Quality Through Excellence Award (VQE)*.
- ▶ Nolato Cerbo i Trollhättan fasades tre farliga kemiska ämnen ut. Antalet arbetsplatsolyckor och incidenter minskade. Förbrukningen av fjärrvärme var lägre än tidigare år.

▶ Nolato Plastteknik i Göteborg fortsatte med energiåtgärder och nyckeltalet för energianvändningen minskade med 6 procent.

Ungern och Rumänien

- ▶ Nolato Hungary i Mosonmagyaróvár recertifierades enligt ISO 14001 och OHSAS 18001. Bolaget publicerade sin första egna hållbarhetsredovisning på ungerska.
- ▶ Nolato Romania i Negoiesti arbetade med att införa ett system för återanvändning och återtagning av förpackningar som sänds till kunderna. Enheten var olycksfri under året och flera omfattande utbildningsprogram genomfördes.

Storbritannien

- ▶ Nolato Jaycare i Portsmouth certifierades enligt ISO 50001. Installationen av två elektriska formsprutor bidrar till högre energieffektivitet. Programmet för utvärdering av leverantörer utökades.
- ▶ Nolato Jaycare i Newcastle certifierades enligt ISO 50001 och bland energiåtgärderna finns installation av system för frikyla och elektriska formsprutor. Vattenförbrukningen minskade med 20 procent, försök med återanvändbara plastpallar inleddes och avfallsmängden minskade.

Kina

- ▶ Nolato Beijing vidareutvecklade Employee Care Programme, bland annat med ökade dialoger med bolagsledningen, söndagsdagsturer till centrala Beijing där mer än 1 000 medarbetare deltog, många olika fritidsaktiviteter i företagets sportklubb, inrättandet av en bokklubb, samt förbättringar av en av matsalarna. Under året genomfördes en mycket stor utbildningsinsats som bland annat bygger på e-learning. Fortsatt stöd till *Building Hope Together*, ett program där Nolato stöttar en skola i ett fattigt område utanför Beijing. Arbetet med att minska energi- och vattenförbrukningen fortsatte och ett betydande antal leverantörer utvärderades med avseende på hållbar utveckling. Bola-

get erhöll utmärkelserna *Well Organized Company* och *Excellent Organization of Safety Production* från arbetsmiljöavdelningen vid BDA Beijing.

- ▶ Nolato Lövepac i Beijing utsåg juni till årets säkerhetsmånad. Andra månader fokuserade på kultur, böcker och ordning och reda. Utökad dialog med medarbetarna.
- ▶ Nolato Lövepac i Shenzhen genomförde utökade hälsoundersökningar av de anställda och en säkerhetsmånad infördes. Regelbunden pausgymnastik infördes. Ett system för återtagande av förpackningar från kunderna utvecklades.

Malaysia

- ▶ Nolato EMC i Penang certifierades enligt *Sony Green Partner*. Ett system för bättre källsortering av avfall infördes.

USA

- ▶ Nolato Contour i Baldwin förkortade pressarnas cykeltider och ökade genom detta energieffektiviteten. Andelen avfall till deponi har minskat med närmare 40 procent jämfört med de tre senaste åren. Ökad säkerhet på arbetsplatsen genom att alla truckar har tagits bort från produktionslokalerna och ersatts av lyftkranar.

Om hållbarhetsredovisningen

Fokus på väsentligheter

Nolatos hållbarhetsredovisning för 2015 enligt GRI G4 och Communication on Progress (Global Compact) omfattar aspekter som rör miljö, arbetsmiljö, sociala frågor och affärsetik. Ambitionen är att redovisningen, tillsammans med kompletterande information, ska ge medarbetare och externa intressenter en transparent bild av bolagets aktiviteter inom hållbarhetsområdet (CR) och hur dessa samspelar med affärsverksamheten.

Alla enheter som tillhörde Nolato under 2015 ingår i redovisningen, inkluderande en ny verksamhet i Malaysia. Sammanlagt har 20 produktionsanläggningar bidragit med data. En översikt av de olika enheternas betydelse för hållbarhetsredovisningen ges i tabellen.

Redovisningsprinciper

Varje produktionsenhet bidrar med kvantitativ och kvalitativ information enligt Nolatos formulär för hållbarhetsredovisning. Chefen för respektive bolag/enhet är ansvarig för kvalitetssäkring av den information som lämnas. Årets prestanda jämförs och verifieras med föregående års uppgifter. Ytterligare kvalitetskontroller görs i samband med intervjuer och platsbesök.

Utsläppen av koldioxid, svaveldioxid och kväveoxider från den direkta energianvändningen görs med hjälp av omräkningsfaktorer. Dessa baseras på energiinnehållet och kvaliteten på de bränslen som används. Utsläppen av koldioxid från den indirekta energianvändningen (huvudsakligen elektricitet) i Kina och USA baseras på utsläppsdata från Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG Protocol). För de europeiska enheterna används emissionsfaktorer som är baserade på uppgifter från EU Covenant of Mayors (2010), eller på utsläppsdata direkt från leverantörerna av elektricitet. Information om utsläppen av VOC (lösningsmedel) baseras på massbalansberäkningar och/eller mätningar av reningsutrustningarnas effektivitet.

Bolag/anläggning	Land	Antal anställda *	Byggnadsyta (m ²)	Etabliringsår	Tillstånd enligt miljölagstiftningen	Signifikans för hållbarhetsredovisningen
Nolato Beijing, Beijing	Kina	5 565	36 309	2001	Ja	Hög
Nolato Hungary, Mosonmagyaróvár	Ungern	540	18 431	2000	Ja	Hög
Lövepac Converting, Beijing	Kina	204	6 313	2000	Nej	Hög
Lövepac Converting, Shenzhen	Kina	156	2 635	2008	Nej	Hög
Nolato Romania, Negoesti	Rumänien	31	2 960	2010	Ja	Medel
Nolato Polymer, Torekov/Ängelholm	Sverige	56	11 035	1973, 1995	Ja	Medel
Nolato Jaycare, Portsmouth	UK	141	11 132	1986	Ja	Medel
Nolato Jaycare, Newcastle	UK	122	4 790	1998	Ja	Medel
Nolato MediTech, Hörby	Sverige	128	7 000	1999	Ja	Medel
Nolato MediTech, Lomma	Sverige	57	5 000	1980	Ja	Medel
Nolato Cerbo, Trollhättan	Sverige	110	11 000	1971	Ja	Medel
Nolato MediTor, Torekov	Sverige	58	4 500	1973	Ja	Medel
Nolato Gota, Götene	Sverige	139	23 004	1965	Ja	Medel
Nolato Contour, Baldwin	USA	208	8 361	1993	Ja	Medel
Nolato Plastteknik, Göteborg	Sverige	111	13 000	1980	Ja	Medel
Nolato Lövepac, Skånes Fagerhult	Sverige	48	4 200	1968	Nej	Låg
Nolato Hertila, Åstorp	Sverige	25	4 474	2000	Ja	Låg
Nolato Silikonteknik, Hallsberg	Sverige	50	3 600	1995	Ja	Låg
Nolato EMC, Penang	Malaysia	51	3 350	2015	Nej	Låg

* Medelantal anställda.

Nolato och GRI

Organisationen bakom GRI (*Global Reporting Initiative*) har fastställt frivilliga övergripande riktlinjer för hur företag och andra organisationer ska rapportera om sina aktiviteter inom hållbar utveckling. Redovisning enligt GRI ska ha fokus på hållbarhetsaspekter som är väsentliga

för organisationen och dess intressenter. Redovisningen ska ge en komplett, balanserad, jämförbar, noggrann och trovärdig bild av organisationens utveckling inom hållbarhetsområdet. Den ska omfatta såväl positiva som negativa aspekter. Nolato har valt att redovisa enligt Core

i GRI G4 och indikatorerna är anpassade till utvärderingen av aspekter som finns på sidan 8–9. Av tabellen nedan framgår i vilken omfattning Nolato arbetar med GRI G4. SR i tabellen hänvisar till sidor i hållbarhetsredovisningen och AR hänvisar till årsredovisningen för 2015.

Kärnområden som omfattas av redovisningen (<i>General Standard Disclosures</i>)			
Beteckning enligt GRI	Krav eller indikator	Hänvisning	Extern verifiering
Strategi och analys			
G4-1	Uttalande från VD kring hållbarhetsfrågornas betydelse och Nolatos hållbarhetsstrategi.	SR3; AR6-7	—
G4-2	Beskrivning av de viktigaste effekterna för Nolatos intressenter, risker och möjligheter. Trender, mål och program.	SR7-11	—
Organisationsprofil			
G4-3	Namn på den redovisande organisationen.	Nolato AB (publ)	—
G4-4	Viktiga varumärken, produkter och tjänster.	AR5	—
G4-5	Plats för Nolatos huvudkontor.	Torekov	—
G4-6	Antal länder där Nolato är verksam och andra geografiska områden som är väsentliga med avseende på hållbar utveckling.	SR16, 23; AR4 17, 25	—
G4-7	Ägarförhållanden och legal form.	AR36-37	Ja
G4-8	Nolatos marknader och kunder	AR18-29	—
G4-9	Antal anställda, antal verksamheter, nettoomsättning, skulder och tillgångar, kvantitet av sålda produkter.	AR4	Ja
G4-10	Anställda (typ av anställning, kön, region, fluktuationer i antalet anställda).	SR17	—
G4-11	Andel anställda som omfattas av kollektivavtal.	SR17	—
G4-12	Beskrivning av Nolatos leverantörskedja.	SR20	—
G4-13	Betydande förändringar under redovisningsperioden (storlek, struktur, ägare, leverantörer).	SR25; AR37	—
G4-14	Beskrivning av hur Nolato tillämpar försiktighetsprincipen.	SR7-8,10	—
G4-15	Anslutning till initiativ/åtaganden kring hållbar utveckling.	SR7	—
G4-16	Medlemskap/deltagande i nationella och internationella organisationer.	SR29	—
Väsentliga aspekter och avgränsningar			
G4-17	Bolag som ingår i Nolatos finansiella redovisning. Bolag som ingår i hållbarhetsredovisningen	SR25	—
G4-18	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsningar.	SR25	—
G4-19	Förteckning över alla väsentliga aspekter som definierar redovisningens innehåll.	SR8	—
G4-20	Motivering till varför aspekterna betraktas som väsentliga inom Nolato. Interna avgränsningar av aspekterna.	SR8-9	—
G4-21	Motivering till varför aspekterna betraktas som väsentliga utanför Nolatos. Externa avgränsningar av aspekterna.	SR8-9	—
G4-22	Kommentarer till korrekationer av tidigare redovisad information.	Inga under året	—
G4-23	Betydande förändringar jämfört med tidigare redovisningar av väsentliga aspekter och avgränsningar.	Inga betydande förändringar	—
Engagemang med intressenter			
G4-24	Förteckning över intressenter där Nolato är engagerat.	SR9	—
G4-25	Grunderna för identifieringen av intressenter.	SR9	—
G4-26	Beskrivning av Nolatos engagemang med intressenter.	SR8,9,18,20-21	—
G4-27	Nyckelområden i engagemanget med intressenter och hur Nolato hanterar dessa områden.	SR9	—

Redovisningsprofil			
G4-28	Redovisningsperiod.	SR25	
G4-29	Datum för den föregående hållbarhetsredovisningen.	Mars 2015	—
G4-30	Redovisningscykel.	SR25	—
G4-31	Kontaktperson för hållbarhetsredovisningen.	Torbjörn Brorson	—
GRI innehållsförteckning			
G4-32	Referenser till krav och indikatorer i GRI.	Den här förteckningen.	—
G4-33	Policy för extern verifikation av redovisningen.	Ingen extern verifikation.	—
Styrning			
G4-34	Struktur för Nolatos styrning av hållbarhetsarbetet.	SR8	—
Etik och integritet			
G4-56	Nolatos grundläggande värden, uppförandekod och policys.	SR19; www.nolato.se/hallbarhet	—
G4-58	Rapporteringsmekanismer för oetiskt beteende, exempelvis whistleblowing	SR17	—

Indikatorer			
Beteckning enligt GRI	Krav eller indikator	Hänvisning	Extern verifiering
Ekonomi			
G4-EC1	Genererat och fördelat ekonomiskt värde	SR22	Ja
G4-EC2	Ekonomiska konsekvenser samt risker och möjligheter som orsakas av klimattförändringen	SR23	—
G4-EC3	Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden.	AR71	Ja
G4-EC4	Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn.	Inget under året.	—
Miljöansvar			
Material			
G4-EN1	Materialanvändning förnybara och inte förnybara material.	SR14	—
G4-EN2	Återvunnet material i procent av materialanvändningen.	SR14	—
Energi			
G4-EN3	Direkt energianvändning.	SR12	—
G4-EN4	Indirekt energianvändning.	SR12	—
G4-EN5	Energiintensitet.	SR11-13	—
G4-EN6	Minskning av energianvändningen	SR11-13	—
G4-EN7	Minskning i energiförbrukning hos produkter	SR15-16	—
Vatten			
G4-EN8	Total vattenanvändning per källa.	SR15	—
Utsläpp			
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1).	SR13	—
G4-EN17	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3).	SR13	—
G4-EN18	Växthusgasintensitet.	SR11, 13	—
G4-EN19	Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser.	SR13	—
G4-EN20	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen	SR13	—
G4-EN21	NOx, SO2 och andra betydande luftföroreningar.	SR13-14	—

Avlopp och avfall			
G4-EN22	Utsläpp till avlopp.	SR15	—
G4-EN23	Avfallsmängd per kategori och behandlingsmetod.	SR16	—
G4-EN24	Antal och volym av betydande spill.	SR16	—
Produkter och tjänster			
G4-EN27	Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter och tjänster, samt resultatet härav.	SR15-16	—
Efterlevnad			
G4-EN29	Böter och andra sanktioner för överträdelser mot miljölagstiftning och miljöbestämmelser.	SR10	—
Transporter			
G4-EN30	Betydande miljöpåverkan från transporter.	SR15	—
Övergripande			
G4-EN31	Kostnader och investeringar för miljöåtgärder.	SR22	—
Utvärdering av leverantörer			
G4-EN32	Andel nya leverantörer som utvärderades med avseende på miljö.	SR20	—
Socialt ansvar			
G4-LA1	Nyanställda och personalomsättning per åldersgrupp, kön och region	SR17	—
G4-LA5	Deltagande i skyddskommittéer.	SR17	—
G4-LA6	Omfattning av arbetsskador och arbetsrelaterade sjukdomar.	SR18	—
Träning och utbildning			
G4-LA9	Genomsnittligt antal och utbildningstimmar per anställd och år.	SR17	—
G4-LA11	Andel av anställda som deltar i utvecklingssamtal eller motsvarande.	SR17	—
Diversitet och jämställdhet			
G4-LA12	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, etc.	SR17	—
Utvärdering av leverantörer			
G4-LA14	Andel nya leverantörer som utvärderades med avseende på arbetsförhållanden.	SR20	—
Mänskliga rättigheter			
Ickediskriminering			
G4-HR2	Andelen medarbetare som informerats/utbildats mänskliga rättigheter.	SR6, 16	—
G4-HR3	Incidenter kring diskriminering och vidtagna åtgärder.	SR17	—
Föreningsrätt och rätt till kollektivavtal			
G4-HR4	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att föreningsfriheten och rätten till kollektivavtal kan vara väsentligt hotade och åtgärder som vidtagits.	SR17	—
Barnarbete			
G4-HR5	Verksamheter för vilka man uppmärksammat risken för barnarbete och åtgärder som vidtagits.	SR17	—
Tvångsarbete			
G4-HR6	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för tvångsarbete och åtgärder som vidtagits.	SR17	—
Utvärdering av leverantörer			
G4-HR10	Andel nya leverantörer som utvärderades med avseende på mänskliga rättigheter.	SR20	—
Samhälle			
Lokalsamhällen			
G4-S01	Andel av verksamheten som deltar i samhällsaktiviteter.	SR21	—
Antikorruption			
G4-S04	Information och utbildning för att motverka korruption.	SR20	—
G4-S05	Konfirmerade händelser av korruption och vidtagna åtgärder.	Inga registrerade händelser	—
Produktansvar			
G4-PR1	Andel produkter som utvärderas med avseende på hälsa, säkerhet och förbättringspotential.	SR15-16	—

FN Global Compact

Tio principer kring ansvarsfullt företagande

Nolato anslöt sig under 2009 till Förenta Nationernas initiativ för ansvarsfullt företagande, Global Compact. Koncernen blev därmed en del av ett världsomspännande nätverk som idag består av mer än 12.000 organisationer, varav 8.000 företag, i 135 länder.

Genom att delta i Global Compact stöder Nolato tio grundläggande principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och motarbetande av korruption. De tio principerna grundar sig på olika FN-konventioner, exempelvis deklARATIONEN om mänskliga rättigheter samt

konventionen mot korruption. Global Compact samspelar också med de 17 globala utvecklingsmål som FN presenterade hösten 2015.

Skriften Nolatos själ, som bland annat omfattar koncernens uppförandekod, är ett viktigt internt dokument, som vägleder och samordnar de anställdas aktiviteter i linje med de tio principerna.

Regelbundet genomförs utvärdering av hur koncernbolagen uppfyller koncernens uppförandekod. I inledningen till hållbarhetsredovisningen kommenterar Nolatos VD Hans Porat hur bolaget under året arbetat med Global Compact.

Communication On Progress

Det är ett krav att organisationer som anslutit sig till Global Compact ska göra en årlig redovisning (*Communication on Progress; COP*) av hur man uppfyller de tio principerna. I Nolatos fall utgår vi från informationen som lämnas i årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen. Tillsammans ger redovisningarna en rättvisande bild av hur Nolato stöder och följer Global Compacts principer. För att förenkla Communication On Progress utnyttjar vi GRI-indikatorer och i korsreferenstabellen nedan framgår det vilka indikatorer som är relevanta i sammanhanget.

This is our **Communication on Progress** in implementing the principles of the **United Nations Global Compact** and supporting broader UN goals.

We welcome feedback on its contents.

Global Compact principer	GRI indikatorer
Mänskliga rättigheter	
1. Företagen ska stödja och respektera internationellt proklamerade mänskliga rättigheter	G4-HR2, G4-HR7, G4-S01
2. Företag ska försäkra sig om att de inte är delaktiga i kränkningar av mänskliga rättigheter	G4-HR1, G4-HR10-11
Arbetsvillkor	
3. Företagen ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar	G4-11, G4-HR4
4. Företagen ska verka för avskaffande av alla former av tvångsarbete	G4-HR6
5. Företagen ska verka för avskaffande av allt barnarbete	G4-HR5
6. Företagen ska verka för avskaffande av all diskriminering vid anställning och yrkesutövning	G4-10, G4-LA1, 9, 11, G4-HR3
Miljö	
7. Företagen ska stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker	G4-EN1, 3, 8, 15, 17, 20, 21, 27, 31
8. Företagen ska ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande	G4-EN1-10, 15-24, 27
9. Företagen ska uppmantra utveckling och spridning av miljövänlig teknik	G4-EN6, 7, 19, 27
Korruption	
10. Företagen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning	G4-56, 58, G4-S04, 5

Definitioner och ordförklaringar

Arbetsrelaterad sjukdom En arbetsrelaterad sjukdom orsakas av långvarig exponering till någon speciell arbetsmiljöfaktor. Exempel på faktorer är buller, damm och lösningsmedel.

Arbetsrelaterad skada En arbetsrelaterad skada är en plötslig händelse (olycka) som kan hänföras till arbetet och som ger upphov till ett sår eller annan skada. Typiska arbetsskador i polymerindustrin är skärsår, fall och skador som orsakas av tunga lyft och repetitivt arbete. Nolato rapporterar arbetsrelaterade skador som en olycka som orsakar mer än en dags frånvaro (*Lost Work Case; LWC*). Frekvensen normeras genom antalet arbetsskador anges per 1.000 anställda (*LWC/1.000*).

CFC/HFC Köldmedier som klorfluorkarboner (CFC) och klorfluorkolväten (HFC) har negativa effekter på miljön genom deras ozonnedbrytande egenskaper och påverkan på klimatet. Efterfrågan på miljöanpassade köldmedier växer i världen.

CLP *Classification, Labelling and Packaging* är en EU-lagstiftning som behandlar farorna med kemiska ämnen och blandningar och hur användare ska informeras om dem. Bestämmelserna infördes under 2015.

COP *Communication On Progress* är en årlig rapport som överlämnas till Förenta Nationerna och som redovisar hur Nolato arbetar med de tio principerna i *Global Compact*.

CSR/CR *Corporate Social Responsibility/ Corporate Responsibility* är begrepp som innefattar hur företag arbetar med frågor som rör miljö, socialt ansvar, ekonomiskt ansvar och affärsetik. Används ofta med samma innebörd som begreppet ”hållbar utveckling”.

EMC Skärmning av elektronik för att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet (EMC).

Energieffektiviseringsdirektivet EU-direktiv som infördes under 2015 och som bland

annat omfattar energikartläggningar hos stora företag. Nolato omfattas av direktivet.

Energiförbrukning Nolato redovisar både den direkta energiförbrukningen (användning av bränslen i egna energianläggningar) och den indirekta förbrukningen (inköpt el och fjärrvärme).

Extrudering Tillverkningsmetod för kontinuerlig framställning av produkter i strängform, till exempel slangar.

Formsprutning Tillverkningsmetod för produktion av polymera komponenter. Materialet, till exempel någon typ av plast, sprutas under högt tryck in i en form där komponenten tillverkas.

5S En japansk metod för att skapa ordning och reda på arbetsplatsen. Här ingår att sortera, systematisera, städa, standardisera och se till. 5S är en viktig del i *lean manufacturing*.

Global Compact Ett initiativ från Förenta Nationerna för ansvarsfullt företagande. Deltagande organisationer åtar sig att stödja tio grundläggande principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och motarbetande av korruption. Nolato anslöt sig till Global Compact under 2009.

GRI *Global Reporting Initiative* har fastställt frivilliga övergripande riktlinjer för hur företag och andra organisationer ska rapportera om sina aktiviteter inom hållbar utveckling. GRI G4 introducerades under 2013.

Hållbar utveckling En utveckling som ”*tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov*”. Hållbar utveckling omfattar ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

ISO 14001 Internationell standard kring miljöledningssystem som introducerades 1996. För närvarande är drygt 325.000

organisationer över hela världen certifierade enligt kraven i ISO 14001. En uppdaterad version av standarden publicerades under 2015 (ISO 14001:2015).

ISO 26000 Internationell standard som ger vägledning kring hur organisationer kan hantera frågor som rör socialt ansvar. Standarden introducerades under 2010.

ISO 50001 Internationell standard för energiledningssystem.

Koldioxid (CO₂) Koldioxid bildas vid alla processer där kolinnehållande material förbränns, exempelvis vid förbränning av fossila bränslen. Det är mycket troligt att koldioxiden ökar den globala uppvärmningen (växthuseffekten).

Konfliktmineral Tantal, tenn, guld och volfram kallas för konfliktmineraler om de härrör från Demokratiska republiken Kongo och närliggande länder. Benämningen har uppkommit eftersom det pågår väpnade konflikter i regionen, där gruvverksamheten ofta bidrar till fortsatta konflikter och leder till brott mot mänskliga rättigheter.

Lean manufacturing Systematisk metod för att hantera resurser på ett effektivt sätt. Syftet med *lean* är att identifiera alla faktorer i en produktionsprocess som inte skapar värde hos kunden.

Miljöaspekt De delar av en organisations aktiviteter, produkter eller tjänster som samspelar med miljön.

Miljörelaterade kostnader Kostnader som kan hänföras till åtgärder för att förebygga, minska eller återställa miljöpåverkan som orsakas av organisationens verksamheter. Motsvarande gäller för kostnader inom arbetsmiljöområdet. Kostnaderna omfattar bland annat administration, inköp av externa tjänster, avgifter till myndigheter, underhåll av miljöledningssystem, avfallskostnader samt kostnader för externa inspektioner och revisioner.

Miljörelaterade investeringar Investeringar för att förebygga och minska miljöpåverkan från organisationens verksamheter. Motsvarande gäller för investeringar i bättre arbetsmiljö.

LWC Arbetsolycka som orsakar minst en dags frånvaro (*Lost Work Case*).

NGO *Non-governmental organisation*, frivillig organisation.

NOx (kväveoxider) Gasformiga oxider som bildas vid förbränningsprocesser genom oxidation av kväve. Ämnena är skadliga för miljö och hälsa och orsakar bland annat försurning och övergödning.

OHSAS 18001 Standard som rör hälsa och säkerhet på arbetsplatserna. Kommer att ersättas av standarden ISO 45001.

PCB Polyklorerade bifenyl, är en grupp miljö- och hälsoskadliga industrikemikalier. Användningen av PCB förbjöds i

Sverige 1972, men ämnet finns fortfarande kvar i miljön på grund av dess långa nedbrytningstid.

Polymerer Kemiska föreningar som består av mycket långa kedjor uppbyggda av mindre repeterande enheter (monomerer). Plast och gummi är exempel på polymera material.

REACH Kemikalielagstiftning inom EU som syftar till säkrare hantering av kemikalier. Kemiska ämnen ska registreras för en viss användning och särskilt farliga ämnen kan beläggas med restriktioner.

RoHS EU-lagstiftning som begränsar användningen av vissa miljö- och hälsofarliga ämnen.

SO₂ (svaveldioxid) Svaveldioxid bildas då petroleumprodukter förbränns. Gasen bidrar till försurning av vattendrag och mark. I högre koncentration är svaveldioxid skadlig för människors hälsa.

Uppförandekod Riktlinjer för Nolatos medarbetare, styrelse, leverantörer m.fl. inom affärsetik, miljö, arbetsförhållanden och socialt ansvar.

Vattenfotavtryck Den totala volymen färskvatten som används för att producera företagets varor och tjänster.

VOC är lättflyktiga organiska föreningar (*Volatile Organic Compounds*). En grupp av organiska föreningar som lätt förångas i rumstemperatur. Halten av lättflyktiga kolväten i luften har negativa hälso- och miljöeffekter, bland annat bidrar de till bildandet av marknära ozon.

Nolato AB

269 04 Torekov
 Besök: Nolatovägen
 Tel: 0431 442290
 Fax: 0431 442291
 E-post: info@nolato.com

Nolato Beijing

402 Longsheng Industrial Park
 7, Rong Chang Road East
 Beijing Development Area
 Beijing 100176, P.R. China
 Tel: +86 10 6787 2200

San Diego, USA

16208 Palomino Mesa Ct
 San Diego, CA 92127, USA
 Tel: +1 858 859 5270

Nolato Cerbo

Box 905, 461 29 Trollhättan
 Besök: Verkmästarev. 1-3
 Tel: 0520 409900

Paris, Frankrike

15, Rue Vignon
 FR-75008 Paris, Frankrike
 Tel: +33 1 47 975284

Nolato Contour

660 VandeBerg Street
 Baldwin, WI 54002, U.S.A.
 Tel: +1 715 684 4614

Nolato Gota

Box 29, 533 21 Götene
 Besök: Alsborgsgatan 2
 Tel: 0511 342100

Nolato Hertila

Persbogatan 1
 265 38 Åstorp
 Tel: 042 66880

Nolato Hungary

Jánossomorjai utca 3
 HU-9200 Mosonmagyaróvár, Ungern
 Tel: +36 96 578770

Negoiesti, Rumänien

DIBO Industrial Park, H13
 Negoiesti, Prahova,
 Romania, 107086

Nolato Jaycare

Walton Road, Farlington
 Portsmouth Hampshire, PO6 1TS
 Storbritannien
 Tel: +44 2392 370102

Newcastle, Storbritannien

New York Way, New York Ind. Park
 Newcastle upon Tyne NE27 0QF
 Storbritannien
 Tel: +44 191 296 0303

Lövepac Converting

4th Floor, Building 3,
 No. 21 Xingsheng Road
 BDA, Beijing, 100176
 P.R. China
 Tel: +86 10 6780 5580

Shenzhen, Kina

Unit 401, Factory 2
 Hasee Hua Sai Industrial Park
 #466, Ji Hua Road, Bantian
 Longgang District
 Shenzhen, 518129, P.R. China
 Tel: +86 755 8610 6804

Penang, Malaysia

Nolato EMC Production Center
 Plot 368, Lorong Perindustrian Bukit
 Minyak 21, Penang Science Park,
 14100 Simpang Ampat
 Penang, Malaysia
 Tel: + 604 50 57 830

Nolato Lövepac

Ringvägen 5
 280 40 Skånes Fagerhult
 Tel: 0433 32300

Nolato MediTech

Box 93, 242 21 Hörby
 Besök: Medicingatan
 Tel: 0415 19700

Lomma

Box 28, 234 21 Lomma
 Besök: Koppargatan 13
 Tel: 0415 19700

Nolato MediTor

269 04 Torekov
 Besök: Nolatovägen
 Tel: 0431 442260

Nolato Plastteknik

Box 4123, 422 04 Hisings Backa
 Besök: Exportgatan 59
 Tel: 031 588400

Nolato Polymer

269 04 Torekov
 Besök: Nolatovägen
 Tel: 0431 442200

Ängelholm

Framtidsgatan 6
 262 73 Ängelholm
 Tel: 0431 442200

Nolato Silikonteknik

Bergsmansvägen 4,
 694 91 Hallsberg
 Tel: 0582 88900

Beijing, Kina

402 Longsheng Industrial Park
 7, Rong Chang Road East
 Beijing Development Area
 Beijing 100176, P.R. China
 Tel: +86 10 6787 2200

Penang, Malaysia

Nolato EMC Production Center
 Lot 1107 & 1108, Jalan Kebun Baru
 IKS Juru Light Industrial Estate
 14100 Bukit Mertajam
 Penang, Malaysia
 Tel: +604 50 40 706

www.nolato.se